

310195

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

దెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేదీ మంగళవారము

No. 170

సంపుటము ౬

ఈ పత్రిక వారము, కార్యకర్తల సేవకు, కార్యకర్తల సేవకు.

ప్రచురితం ౧౭౦

మద్రాసు ట్యూటోరియల్ కళాశాల

నెం. 84, ఆర్. నియంత్రి, జాజ్జిటాను, మద్రాసు.

గతచివరి సెప్టెంబరు మాసములో జరిగిన పరీక్షల ఫలితము

కెల్లినవారి సంఖ్య

కెల్లినవారి సంఖ్య

21

వి. ఏ.

16

64

ఇంటర్మీడియట్

42

మా కళాశాలలో లాజికల్ తరగతి ప్రత్యేక ప్రశంసార్హము. కేమ్ బ్రిడ్జి సీనియర్ సెక్షన్ మందిరిలో నున్నది. స్త్రీ విద్యార్థినులు కూడ చేర్చుకొనవలయును.

ఇంటర్మీడియట్ వి. ఏ. తరగతుల విద్యార్థులు ఆంగ్ల భాషలో తరఫీతు చేయవలయును.

ప్రాప్తికృత కావలసినవారు ఒక ఆదాల్త ఈ దినపత్రికను మాకు పంపవలెను.

M. K. RANGACHARY, Secretary

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(1045)

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెలుగు ?

(2)

అమృతామృతకైలము

ఈ ప్రతినెలము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండవేడిమిగాని తెలియదు. ఈ కైలము; కడుగునూ, పొడవైననూ చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును. కలసెప్పులను బోనణచును; ఆతినిదను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చునల వెంట్రుకలను బెంచును. వడచెబ్బలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచికైలము. సమస్తవైద్యకళాగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధిచెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజిపుల్లు ప్రత్యేకము. ధర 6 ఆవున్నుల సీసా రు 1-0-0. [కావలసినది ఉచితము. తిండివిలాసము:- "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ పేథి, మదరాసు.

స్వేచ్ఛ గా నుండి

గడించుదు!

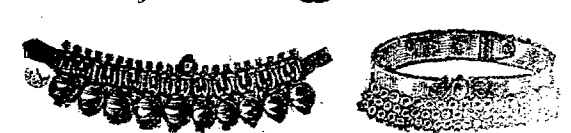
గడించుదు!!

గడించుదు!!!

మా నిట్టింగు మెషినులలో నొకదానిని వాడుదు. ఎవరైనా దానితో ఆతినులకుగా పనిచేయవచ్చును. మీరు కోరు 1 కి రు 30 లు మొదలు రు 30 లు వరకు గడించగలరు. అవధిగ మనసరములేదు. ఉపయోగించువిధము ఉత్తముగా నేర్పబడును. మీరు తయారుచేయుకట్టి సామానులు మీరుగాను మేము విక్రయించుము. సంపాదనకు మేము ప్రోత్సహిస్తాము. బహినులు తయారుచేయు మెషిన్ 1 కి ధర రు. 2500. దీనివలన దిను 1 కి రు. 16 దశమల బహినులను తయారుచేయుటకు వీలుగానుండును. "బి" కైలు బహిను మెషిన్ 1 కి ధర రు 4700. దీనివలన దిను 1 కి 27 దశమల బహినుల చేయ వీలుగానుండును. ఆటోనిట్టింగు మెషిన్ 1 కి ధర రు. 820. ఇవిగాక ఎక్సట్రావేరి, సామానులు కొయ్యలో చిత్రపువచేయు సామానులు, హెమిస్టిక్ బాటింగు, లింకింగు మెషినులు, గృహమునకు, కార్యాలయమునకు కావలసిన అన్నిరకముల మెషిన్ నిట్టింగునూ, మూలము, బహినులు, కేర మెషినులు, మగములు, బానిస్సు, ముటుల్స్, స్టేషరీ, హ్యాండ్లె, ఇనుపసామానులు, కెమికల్స్ మొదలగునవి కలవు. హామర్లు, బ్రిష్, స్క్విట్ జర్ లాండ్, ఫిలడెల్ఫియా మాండ్లెస్, లండన్, న్యూకాజిల్ మొదలగు జాగాల నుండి కొర, ఎగువతయేకట్టి, దిగువతయేకట్టి ఏకంబు స్పారు. ప్రపంచమునందుండుకట్టి వ్యాపారసంబంధము గల ప్రతిముఖ్యపాట్లతోను మాకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు కలవు. విమానులకు ఒక ఆదాల్తను పంపగోరెదము.

Asiatic Knitting Corporation, 27, Dhurrumtolla Street, Calcutta.
The Asiatic Knitting Commercial Corporation, 303, Hornby Road, Fort, Bombay.
The Asiatic Knitting Commercial Industrial, Karachi.

మానమకమును గ్రహించితరా?

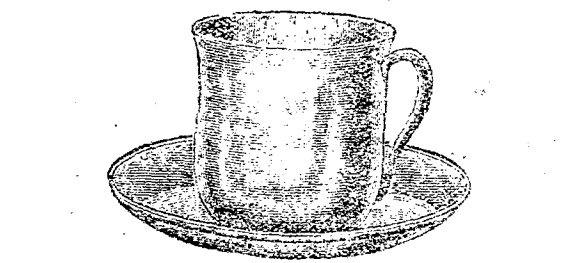

లేనిచో ఒకసారి మా ప్రధర్మశాలకు దయ చేయును. సవరం బంగారు గజల అడ్డిగలు, వజ్రాణము, నాగవత్తులు, కంఠాలు అడ్డిగలు, మొలత్రాడు, గడియారము గొలుసు చేతిగొట్టులు, యిది యిది అననల ఎట్టి రకమైనను వారి వారి కోరిక ప్రకారము తయారుచేసి సకాలములో యివ్వబడును. (5)

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నలువర్తము, 25, వైశాలియాండ్లు, మద్రాసు.

స్వ దేశి సామానులు

కంచుతో చేయబడినది. కంచుతో చేయబడినది.

కెల్లినె కంచుతో తయారు చేయబడినది. ఇందుకు పూచీ యివ్వబడును. సెట్టు 1-కి ధర రు 4-8-0. సెట్టు 1-కి (గరితుతోసహా) ధర ,, 5-0-0. ప్యాకింగు, తపాల ఖర్చులు వేలు. వైన తెలుపబడిన కంపెనీ సానస్సు 3 సెట్టుల ఆర్డరునుపేసిన ప్యాకింగు, తపాలఖర్చు ఇవ్వాలి! ఇవ్వాలి! S. Rama Iyer P. O. Box No 248 Calcutta

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

దీనిని గురించి 23-7-21 తేదీల "ఆంధ్రప్రభ" యొక్క ప్రాయమున్నది. "మా కెన్న ఆస్యెయల్స్" ఇయ్యది సర్వజనోపయోగకరమైన పుస్తకమొకటి. ఇందలి జ్యోతిషశాస్త్రమును ఆ మూలము, జ్యోతిషశాస్త్రముని ప్రజలకుంచించు మాయావులకు పదులు, పాతికలు సున్నుల వారు చెప్పేదా కల్లములు నమ్మి మోసపోవుచుండిరి కల్లకరువు. ఇతరులను మోసమియు నక్కరలేకుండ జాతకము, జన్మకర్త్రము మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏసెల కానెల కలుగల భవిష్యములను ఎవరికల్లకు పారు కల్లములకు మున్నగునవి. ఇట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతీపాకిని బాగుగ బోధింపగల్గి యాగ్రంథరాజము ఆతినులభవైన తెలుగులో ప్రాయమున్నది. చూడకాలమును నిర్ణయించుట, మార్గచంద్రవాదులను బట్టి శుభకార్య ప్రాంతమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘజీవమునకు చేయవలసిన పనులు నిండు వివరింపబడెను. ఒకరసహాయ మనసరములేదు. తెలియకలసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవనాటెరి యొక్కిగాదు." దీనిని పోస్టుఖర్చులగాక రు 2-0-0.

ప్రీమియర్ ఎస్ట్రాజిక్ లీడర్, వోడెకం, విశాఖపట్నం.

ప్రోత్సాహక పగడ నరసింహం

బ్యాండ్ మింటర్ పోటీ ఆటలు

ఇంతకు పూర్వము మాడు సంవత్సరములనుంచి శ్రీ జేటపాలెం హిందూ యువజన సంఘపత్యమున సదా తిరుగుచుండే వెండిగన్నే కొరకు గుంటూరు జిల్లాలోనివారిచే మాత్రము ఆడబడుచుండే బ్యాండ్ మింటర్ పోటీ ఆటలు యింతటినుంచి నెల్లూరు కృష్ణా గుంటూరు జిల్లాలలోని మధ్య మోస్తూత పాతశాలల విద్యార్థుల యొక్కయు అంగీకరించబడిన యితర సంఘసభ్యుల యొక్కయు పోటీకి విడుదలచే వరుసగా మూడు సంవత్సరములలో గలుపొందినవారికి వెండిగన్నే నీయబడును.

ఈ సంవత్సరపు పోటీ ఆటలు నవంబరు నెలలో ఆడబడును గాన పోటీకి నిలువలవినవారు తమ దరఖాస్తును రు 3 ల ప్రవేశ రుసుముతో నవంబరు నెల 1 తేదీన గాని అంతకు లోగా గాని కార్యదర్శిగారికి చేసేలాగున పంపుకొన వలయును. దరఖాస్తుతో 6 గురి ఆటదారులపేర్లు జాపితాను జతపరచి పంపించ వలయును. ఒకతూరి పంపబడిన పేర్ల జాపితా మరల మార్పుకొన బడజాలను. పోటీ దారులకు వసతిగృహ ముమాత్రము చూపబడును.

హిందూ యువజన సంఘము } ఊ. వెం. శ్రేష్ఠి.
జేటపాలెం } కార్యదర్శి.

నారాయణవరం హనుమాన్ ఉచిత

రాత్రిపాఠశాల

ఇది ప్రకృతము 102 బాలుకే ప్రకటించుచున్నది ఇచ్చట ముఖ్యముగ విద్యావాసన ఎట్టిదో యెరుగని పంచమ బాలరకు ఉచితముగ విద్యారంభమును ఆకళ్యములగు పుస్తకాదు లియ్యబడి చదువునందు వాతకు నభిరుచి గలగజేయుట యీ పాఠశాలాధికారులయొక్క మఖ్యోద్దేశము. పగలంతయు నేతపరిశ్రమకు తమ కాలమునుపయోగపరచుచుండు సాలీల బాలురు సంయమము ఇందు విద్యుత బొందుచున్నారు. తక్కువ వేతనములకే పాటుపడుచుండు చట్టి యుపాధ్యాయులు ఏర్పడును ప్రశంసార్హులు. మద్రాసువాస్తవ్యులగు శ్రీయుత సూర్యకెట్టి శ్రేష్ఠి గారు ఈ పాఠశాలను చూచి బాలరకు సుచితముగ విధి బహుమతుల నొసంగి వారలయానందము నకు పావులైరి. దేశభిమానులగువారు ఈ పాఠశాల నభివృద్ధికి తోడ్పడుదురు గాక.

కేసరి ఆదినారాయుడు

ధన్వంతరి జయంతి (బెజవాడ)

ఆయుర్వేదభూషణ నోర రామకాన్తులు గారు 18 వ తేదీ ఉదయము ధన్వంతరిపూజ జరిపి. పామ శ్రీం తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు మ. రా. రా. రావుసాహెబు కి. కొళింద రెడ్డిగారి ఆధ్యక్షతవ్రకింద సభజరిగెను. బ్రహ్మశ్రీ శతావధాని మేమూ శ్రీరామ కాన్తులుగారును, వెంకటేశ్వర కాన్తులు గారును ధన్వంతరిజయంతియొక్క ప్రాశస్త్యమును గూర్చియు ఆయుర్వేదముయొక్క బౌద్ధిత్వమును గూర్చియు ఉపన్యసించిరి. ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై ఇరువది సంవత్సరములనుండియు శ్రీశేషులైన పండిత డి. గోపాలచార్యులుగారు ఎటులు శ్రమ నో పనిచేసినదియు, వారు అవసానకాలమున ఆయుర్వేద ప్రచారము చేయుటకై తమ నెటుల పురికొల్పినదియు, విప్రుల ముగ చెప్పి తమరు క్రొత్తగ స్థాపించిన ఆయుర్వేద కళాశాలను గూర్చియు నోర రామకాన్తులవారు ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షులు ఆయుర్వేదప్రచారముయొక్క 4 యావశ్యకతలను గూర్చియు, ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఆయుర్వేద మెంత అవసరమై యున్నదో అందునుగూర్చియు ఉపన్యసించిరి. (స్వకీయదిలేఖ)

యాజ్ఞల్క్య జయంతి

దుంధుభి సంవత్సర కార్తి శుద్ధపక్షమీ శుక్రవారము (21-10-22) మొదలు మూడుదినములు సంగములో జరుగును.

నిజామరాష్ట్రములో నున్న 'సంగము' గ్రామములో మహారాజశ్రీ కొత్తాల రామచంద్రరావుచేతముఖి ముఖైదారు గారును, కొత్తాల వెంకటేశ్వరరావు చేతముఖి ముఖైదారు గారును యోగేశ్వరుని జ్యోతిసోత్సవము చేయబూనిరి. కావున వివిధవదేశములనుండి యాజ్ఞల్క్యపూజకు తెల్లరును వ్యయ ప్రయాసము లగునని యనుకోనక తప్పక జయచేసి యోగిం గ్రునియారాధనమే కాక సుఖాభివృద్ధినుపాలమగు మహాకార్యములన్నియు జరిగించగోరెదను.

ఈసంగము నిజామరాష్ట్రములో నున్న 'చింత పల్లి' స్థేమములో దిగినదో నచ్చటికి రెండుమైళ్లదూరములో నున్నది. బెజవాడనుండి బసులుదేరుబుడ్డలో ఉదయము 5 గంటలకు బసులుదేరుపొసెంజరు మాత్రము ఇచ్చట నిలుచును. బెజవాడ నుండి రయలుచార్జిరూపాను పరునెడకా లగును.

తెనాలి భాగవత, లక్ష్మీవత్రిశాస్త్రి

వేదపాఠశాల - అనంతపురము

పోయినసంవత్సరము విజయదశమివాడు అనంతపురము నందు వేదపాఠశాలస్థాపింపబడెను. ముఖ్యముగా బడికిబోవుపిల్ల కాయలకు ఉదయమునం దొక గంట సంధ్యావిధిశ్శక్త్యానుసానమున కుపయోగమగు మంత్రముల, చెప్పించుటకు సాయంత్రము మొక గంట సంస్కృతముజెప్పుటకును ఏర్పాటుచేయబడెను. దానికిగాను ఒకరుండితుని ఏర్పాచి వారి వేతనములకుగాను చందాలు ఏర్పాటుజేసి పాఠశాల నడిపించ బడుచున్నది. ఈసంవత్సరము విజయదశమివాడు సువత్సరవర్ధంతి విధిరముగ జరిగించిరి. ముప్పదిమందిబాలురు చదువుకొనుచున్నారు. ఋగ్వేదశాస్త్రములు త్రివత్సరముల పాఠశాల నుపయోగపరచుకొనుచున్నారు. సంధ్యావందనము అగ్నికావ్యము బ్రహ్మయజుర్ము వక్రగవాచనము దశకాంతులు మంత్రపుష్పము వీనిసంబంధమైన మంత్రములన్నియు నేర్పబడుచున్నవి. సంహితలో గూడ కొద్దిగ నభ్యసనము గూడ నేర్పబడుచున్నది. సంస్కృతమునందు వ్యాకరణయుక్తము గారామావాణసంగ్రహము ధ్వనిరంజనము మొదలయిన గ్రంథములు నేర్పబడుచున్నవి. రాబోవువత్సరంబున ఆస్తిలందరు పోద్యుడి పాఠశాల అభివృద్ధి నొందించెదరని నమ్మక కనకాశముగలదు. ఇదేరితిక కడపలోగూడ పాఠశాల స్థాపింపబడి జరుపబడుచున్నది. కర్నూలునందు కూడ చాల మూలభనము గలిగియున్న యొకసంఘమేర్పడి పాఠశాలకై చుముగ జరుపబడుచున్నది ఇటువేదసంస్కృతిపాఠశాల లన్నిటచుట్ట స్థాపింపబడిన యెడల మన సనాతనధర్మ మత్వభివృద్ధి గాంచగలదనుట నిశ్చయము. (ఒక అభిమాని)

దీపావళి వెల్లెనది; మనముచేసిన పనిఏమి?

కాలచక్రము అతివేగముగ తిరుగుచున్నది. మానవులు తమ పనులును, ఒక్కొక్క వేళ ఆశ్రద్ధపడింతురేమో గాని, మనము ప్రత్యక్ష దైవములుగా నెంచు, సూర్యచంద్రులకు పశుల యందించుకంటెయు, సోమరితనముగాని, మరుపుగాని మనకు గోచరముకాదు గదా! ఆహా! దీపావళి వచ్చుచున్నది, దీపావళి వచ్చుచున్నదని; కలహించితిమి, రచ్చినది, వెల్లిపోయినది. మనముచేసిన పనిఏమి? ఏలాతీసు విద్యాలయములకైన భిక్షుల నొసంగితిమా? లేక ఖద్దరులకొని, బీదసాదలు ధరియించుటలు చేసి, మనమును ఆచరణలో యుండితిమా? లేక అంగవస్థీనులగు అద్వైతహినులకు, ఎట్టి దానధర్మమునుగాని చేసితిమా? ఆదియును గాక, యిప్పటినుండి, ఖద్దరును ధరించకలెననియు, మనకు సాధ్యమగు సంకరంబు దేశసేవేమి మొనరిడవలెననియు, మనలో నుండు దుర్గుణవీణములను పోగొట్టుకొని, సుగుణవీణములకు నాటుటకు ప్రయత్నింప మొదలైనవలెనను శివభక్తును ఏమొనెసి యుంటిమా? అని యావిధముగా ప్రతిపాదించుచును తన మనస్సున మనము చేయవలసియున్నది. మన పండుగు లన్నిటిలో యిది చాల భాగమునందు, ఒక బాతి గాని, ఒక తులము గాని, ఒక దేశభాగమునందుగాని, ప్రత్యేకించి సంబంధించియుండలేదు. ఒక్క మహాదీయలేమో తన్న తక్కినవారు చాలభాగము ఈపండుగను ఎక్కడ గణ్యతతోను, భక్తి శ్రద్ధలతోను చూచి దిరిగి నామృతము. మనదేశమున పాడుకొనియున్న అధర్మ సంస్థాపనలను మూర్ఖుల యింతింపలయును గాన మహాత్ముడు నిర్ణయించిన విధానముల ననుసరించి జేసే సంకరంబు దేశసేవ చేయుటకు వుత్తరము. ఆ విధానము తెలియొ మనకు గోచరించుచునే యున్నది. మహానుభావులు చాలమంది నేను వైన వివరించిన పనులను చేసేయే యుండురు. అయినను జరిగిపోయినది ఏమియును లేదు. ఇప్పుడైనను వారు అట్టిపనులను చేయ బూనుట మిగుల సమంజసముగా నుండును.

ప్రతివారును తాము నిమగ్న బోవువేళ యీ క్రింద వివరింపబడిన మూడు విషయములను, ఆలోచించి, వాటిలో ఏమైన తప్పింపబడె, మరల పూర్తిచేసికొనుటకు ప్రయత్నింపవలెను.

1. ప్రాణికాలముననే లేచి, స్నానమునకై సాధ్యమైనంతవరకు ఉదర పోషణార్థమై ఏమేమి పనుల నొనర్చితిని?
2. ఈ సాపథ్యాయుష్షును కలికాలమున, బంధముక్తియై, పరాకాష్ఠాప్రాప్తికి నిమ్మల్యమ వృద్ధయైందనగుచు, విధి విహితకర్మల యాచరించుతూ, తీరుబడిమొనపుకు భగవాను సుఖజేయుచు ఎవరెరికి ఎట్టి పుష్కరము గావించి యుంటిని?
3. అధర్మభూమిమైయుండు యీదేశమున ధర్మసంస్థాపనార్థమై మహానుభావులు పలుకవచ్చును పాలగుచున్న యిక్కలమున నాచేతనై సంకరంబు దేశమునకు ఎట్టి పుష్కరము చేసియుంటిని? అయ్యో! యిటులాకసారి మనము తలచుకొనిన శివశివములకు మనకు గోచరించక పోవు? శరీరము పులకతెత్తక యలండునా? నిశ్చల చిత్తముతో స్వరాజ్యము వచ్చిననూ రాకపోయిననూ వాడు ఆపునరనులేదు. అనంతయును మనచేతులలోనే యుండి యున్నదిగదా! నావిధి, యిది నేను చేయుక తప్పదు! అని ప్రయత్నమునకు గడంగవలెనని నాసోదర దేశీయులను కోరుచున్నాను.

తెల్లపగడ వెంకటేశ్వరరావు

గాంధీ శతకము

1922 సంవత్సరం మార్చి 18 ది గాంధీపురపుడు కృష్ణజన్మస్థానము ప్రవేశించుట గాంధీకారాభిమని ఆంధ్ర పత్రికయందుండినది. హిందూదేశీయుడైన గాంధీ పురుషుడు కృష్ణజన్మస్థానము ప్రవేశించిన ఇంగ్లీషు తేదికి కలిగితాబ్బములు గింజిల ప్రభవాది గతాబ్బములు గిర దుర్మతివాచనంవత్సరం మీన (పంగుని) మాసం తే గిది సరియగుచున్నది. ఇంగ్లీషు తేనులు సారమానమునకు సరియైంది గనుక హిందూమతాచార ప్రకారము జ్యోతిశాస్త్రము ననుసరించి సారమానప్రకారము కళాదిని సిద్ధాంతము చేయుచున్నాను.

కానిన బాదినవ పాదిపంచ యాద్యస్తా అంకానాం వాచతోవృద్ధి ఇత్యాదిగ్రాముల ప్రకారము గాం=3 డి=3. గాంధీ 33 సంఖ్య యగుచున్నది. గాంధీ 33 ని ప్రభావాది గతాబ్బములు గిర తో గణించిన ది గింజిల కల్యాదిగతాబ్బములైనది. గాంధీపురద్వయమును కృష్ణజన్మస్థానావతీర మట్టుములో చేర్చున అస్తావీరములగును. ఈ అస్తావీర ౩ తో గాంధీ 33 ని భాగించిన బిట్టులు ౧౧ దుర్మతి సంగిలం మేమిది కుంభమాసాంతము గత మాసములైనది. తేమము గి గాంధీ కృష్ణజన్మస్థానము ప్రవేశించిన మీనమాసం తే గిది యగుచున్నది. గాన గాంధీ శతకారధిము కల్యాది గతాబ్బములు గింజిల దుర్మతి సంగిల సంగిలం పంగుని తే గిది.

తిప్పావర్షుల రామశర్మ

కార్యేటికరం

శ్రీయుత వింజమూరు భావనాచార్యులవారు వెల్లడి చేసియుండు మహాత్మ్య గాంధీగారి శత ప్రారంభవిషయమై 1922 సంవత్సరముమార్చి 18 ది శోభన మృచ్ఛాత్మల ను నిర్వంధించిన రోజు ఆయినందుకల్ల వారు విడుదల అయ్యేవరకు సదరు రోజు లోకోపకారార్థముగా ప్రబలందరు జగత్కర్త యగు శ్రీ ఆదిదేవుని పుష్పవాస్తాది నియమములతో స్యురణ చేస్తూ మహాత్ములను, త్వరలో విముక్తిబొందించవలె నను కోరి కతో పూజాప్రార్థనలు నడుపవలసిన ప్రసిద్ధికోణగావుంటున్నది.

18-3-22 రోజు లోకబాంధవులగు మహాత్ముల శత ఆరంభమని ప్రారంభించడము యుక్తముగా తోచలేదు.

1889 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెల 2 తేదీ లోకబాంధవులగు మహాత్మ్యగాంధీ వారి జన్మమడినముగా వుంటున్నది గాన ఆదినము మొదటి గాంధీశత ఆరంభమని ప్రారంభించుటకు దేశ భక్తు లెవ్వరున్ను ఆతేపించరని మామృతము.

మరియు కాంక్షన ప్రారంభకోణ మొదలు లోక బాంధవులగు మహాత్మ్యగాంధీశత ప్రారంభమని ఆరంభించుట ఉత్తమమని కొందరి అభిప్రాయము.

ఈ రెండువిషయములనున్న సిద్ధాంతికరించి స్థిరపరచ గలబాధ్యత శ్రీయుత వింజమూరు భావనాచార్యులవారే హించగలరు.

ఆర్. చెంగారెడ్డి,

చోడవరం, చిత్తూరుజిల్లా

పశ్చిమ కృష్ణామండలసంఘము

౧౦-౧౦-౨౨ తేదీని పశ్చిమ కృష్ణామండలసంఘ సభ్యులు శ్రీ డాక్టరు రామచంద్రరావుగారి ఆధ్యక్షతవ్రకింద సమావేశమై యీక్రింది తీర్మానములను జేసిరి.

శ్రీరాజా కోటగిరి వెంకట కృష్ణారావు బహద్దరు జమీదారుగారిని మండల కార్యదర్శిగా నియమించుటకు గాను యిది మాకు కార్యదర్శిగా జేసిచేయుచున్న శ్రీ రాజేంద్రవల్లభాచారి రావుగారి రాజీనామాను అంగీకరించడ మైనది. అట్లానే గంపల గూడెము కుమారరాజుగారిని యెన్నుకొనుచు వెంకటేశ్వర రావుగారిని మండలఖద్దరు కార్యదర్శిగా యోగ్యముగా నెన్నుకొనిరి.

జిల్లాఖద్దరు కమిటీని యేర్పరచుటకును ప్రతితాలూకా నుండి యిద్దరు తక్కువ లేకపదా క్రిందియును యెన్నుకొనుటకును తీర్మానించడ మైనది.

పశ్చిమ కృష్ణామండల కార్యము సంఘము తన పరతులకు లాంగి తమ జిల్లాలో నె.కొల్పబడిన వర్తకశేరి పరిశ్రమలయములకు సర్టిఫికేట్ల నియ్యటకు తీర్మానించుకొనిరి.

ఆట్టి నియమములను నిర్ణయించి సర్టిఫికేట్ల నియ్యటకును పశ్చిమ కృష్ణామండలమందు ఖద్దరువాస్తీకిగాను చేయవలసిన సకల ఏర్పాటులను జేయుటకును ఖద్దరుసంఘమున కధికారమిడుడమైనది.

ఈక్రిందివారు ఖద్దరు సంఘసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

౧ అయ్యకి వెంకట రమణయ్యగారు, ౨ గొయ్యూరు అయ్యతరామయ్యగారు, ౩ నూకల వీరాభిమతయ్య గారు, ౪ కల్లుగడ్డ రఘురామయ్యగారు, 5 గాయత్రీ అనంతరామయ్య గారు, ౬ మట్ట మల్లికార్జున రావుగారు, ౭ టిటుకురి నరసింహారావుగారు, ౮ కొమరగిరి వీరరాఘవేంద్రశర్మగారు, ౯ జేటూరి యజ్ఞనారాయణ కాన్తులుగారు.

శ్రీ వివేకానంద పుస్తక భాండాగారము ఆర్యమతబోధినీపథ

మహాశయులారా! కొంద రార్యుల ఆభిరుచికిమాన పరంపరలచే వైశుదహరించిన పుస్తకాలయమును 1905 వ సంవత్సరమునను, ఆర్యపరమపర్యవేషమును 1910 వ సంవత్సరమునను, విద్యాభివృద్ధినిజము జము 1915 వ సంవత్సరమునను, స్థాపించియుండి ఇటీవల అనగా 1917 వ సంవత్సరములో ఇరవైయియై పుస్తకాలయము చేరట సంఘభావముతో నెలకొల్పి నేటి దనుకాభావనాభావిన పరాజిల్లకేయమన్నందుల కొంతయు సంతసింపుచున్నారము.

ఈభాండాగారమున ప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, మహాపురుషులజీవితములు, నచ్చురీతియ లాదిగాగల ఇంక ననేక పూర్వసంస్కృతరాజములతోను, ఆంధ్ర, కృష్ణ, గోదావరి, పం చానన, రవి, మున్నగు వారైషతికా రత్నములతోను విలసిల్లు చున్నది. ద్రవ్యలేమిచే మహాహించినటుల ఇంకను కలవాటి లేవెనుటకు మెరుంగ నేమనలసి వచ్చుచున్నది. భావాభి వ్యక్తి మే మెన్నిపాట్లు బహుచున్నను భాండాగారమునకుగల అవాంతరము తొలగిపడేత లేవన్నందుల కొంతయు నిశ్చయి చున్నారము. ఏమందుచో ఇంతటి గ్రంథాలయమునకు నిలవ నీడలేక కాకినాడ జగన్నాథపురమున యేనువారి వీధిగల చిన్న కుటీరమున తన దుస్థితి సర్వత్ర నెరుక పడుచున్నదో యన మిక్కిలి హైస్యభావముతో నివసించి కాలమును వెళ్ళి బుచ్చు చున్నదేగాని నీయం తావునను తన నిర్దిష్టతలతో తన కా క్షితిలేదను గడవకుండుట కడు విచారణీయము. ఇంతకును కారణము ధనలోపమే గదా, ఇందులకై పోకరకతి కర్పించు టకుగాను ప్రస్తుతము రు 1000లు కావలసి యుండుటచే దయా మయులగు నీ పురపంచములు, గామపత్రమువానియులు- వారి రికత్రానసారము (దేశస్థసహాయ మొనర్చి ఇట్టి మాసత్పత్తియత్ని మునకు తోడ్పడ బ్రాధికులు.

సంపూర్ణ కామేశ్వరరావు

కార్యదర్శి, కాకినాడ జగన్నాథపురం.

బాగున యూనియన్ బోర్డు సన్మానము

బాగున యూనియన్ బోర్డు నాడు యానెల తే 14 ది కనివారం సా కుంజాలం కి గంటలకు బోర్డు బాలికాపాఠశాల భవనములో సభాసరిపి, బ్రహ్మపురా తాలూకాబోర్డునకు 6 సంవత్సరములు ఆధ్యక్షులుగనుండి ప్రభామోదకరమైన పదలను జరి పిన ముగిసిన శ్రీ మార్కెట్ గంగరాజు పంతులుగారికి పురజనుల పక్షమున సన్మానము గావించిరి. ఆనాడు గ్రామములో పలు పోట్ల ఆర్మీలు జుడాయి, తోరణములతో చక్కగ ఆలంకరించిరి. పంతులుగారిని కర్నూరు మాజాంకృతులగజేసిరి. సో పేట, యెచ్చాపరం, బరంపురంనుండి కొంతమంది విచ్చేసియుండిరి. పంతులుగారి కారవాగ్ధమై యూనియన్ బోర్డువారు అల్ప హారదించు కొనగి గతిగొందిరి. పిమ్మట బోర్డు సభ్యులు పంతులుగారితో భాయాపటమును పీనుకొనిరి. సాయంకాలం 5 గంటలకు వైష్ణవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమాయెను. సభా భవనము ప్రేక్షకులతో క్రిందికియుండెను. ముగిసిన శ్రీ మార్కెట్ నా కేశ్వరరావు పంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. యూనియన్ బోర్డువారి గొనగిన సన్మానపత్రమును శ్రీధరుమాదనసాదీ ఖండగారు చదివిరి. అందు పంతులుగారు తాలూకాభివృద్ధికిని బాగున గ్రామములో విద్యాభివృద్ధికిని, ఆమెపత్రి స్థాపనకును, మార్కుటులు జలాధారవతుల యేర్పాటునకు వారు చేసిన ఘంకార్యములగుర్చి చెప్పిరి. ముగిసిన శ్రీ మార్కెట్ నాయుడు, రామానుజు మొక్కటప్పయ్య కట్నా యుడు తన పత్రి నుబ్బారావు పంతులుగారు, గంగరాజు పంతులుగారి గుణ గణములను చెప్పెనుచు వారి ఆధ్యక్షత పదవిలో తాలూకాభివృద్ధికిని (కామాభివృద్ధికిని జరిగిన సత్కార్యముల గుర్చి చెప్పగించిరి. గంగరాజు పంతులుగారు గ్రామముల పక్షమున బోర్డువారి గొనగిన సన్మానపత్రమునకు యుచితరీతిని ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, గ్రామము ఆదరణకు కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించిరి. పిమ్మట ఆధ్యక్షులు గంగరాజు పంతులుగారి కాంత స్వభావము కార్యవతులమొకలగు సభ్యులగుగూర్చి ముచ్చటించి వారు తాలూకా జిల్లాబోర్డులలో లేని కొరతను గుర్చి తెలిపిరి. వారి యాలోచనాభివృద్ధిని శ్రేయస్సును గోరుచు కథాభ్యుత్థులకున సభ్యులకును వందనము లర్పించిన పిమ్మట సభ జయజయ ధ్వనులతో ముగిసెను.

పురవాసి.

చిత్తూరుసభలు - అస్పృశ్యత

ధర్మసంస్థాపనార్థమే శ్రీగా ధిమహియుషి భారతదేశ మునకు స్వాతంత్ర్యవిజయము చేకూర్చు కంజము గట్టుకొనిన యిక్కాలమున, తదిద్విరుద్ధముగా చిత్తూరులో ఆంధ్రరాష్ట్రముచో సభ ఆధ్యక్షులగు శ్రీయూత ఉన్నవ త్తీనారాయణ పంతులు గారు, అస్పృశ్యతకు, స్వరాజ్యసంపాదనకు ముడి ఎదులకు అని తేల్చిరి. “బ్రాహ్మణేతరులు రాజకీయ ఉద్యోగము లన్నియు తా మాకమించుకొనుకలరే స్వరాజ్య మక్కడలేదని చెప్ప నట్లే అస్పృశ్యత తొలగించినంతమాత్రమున వారు ప్రబోధము కలిగినతరువాత స్వరాజ్యసంపాదనకు వారు ప్రతిబంధము కా వచ్చును. ఇది యెంత ముఖ్యమైన కనుగ్యమైనను, ఇది తేలనిది స్వరాజ్యము రాదనడానికి వీలులేదని” వారు చెప్పిరి. అనగా యోధ్యములంబడులందఱు బ్రాహ్మణులేవా? అట్లైన న్యావస్థా నములందు, ప్రభుత్వోద్యోగములందును, సాంకాలలందు బ్రా హ్మణులెవరును లేని మామతులుగారి ఆభిప్రాయము కాబోలు! పంచములు బ్రాహ్మణేతరులు ఉద్యోగాదులు వీడలేక పాసము లేలాడుచున్నారు కాబోలు! వంచముల ఆధికసమస్యను పరి మ్మరించి అస్పృశ్యత నట్లే చెల్లెదరే! వైసాఅయిన వ్యయము కావంద పరిష్కారమునకు అస్పృశ్యతావిమోచనమట్లే చెట్టి కొట్ట కొలది ధనవ్యయముచేసి మమ్ములను దార్శిద్యవిముక్తులను గావించెదరరే! బలే! కనుక శ్రీమత్తులయినను చెట్టికొనుటి, పట్టణ మంతయు చూరకు విడచినట్లున్నది!

మహాప్రభువులారా! తమ వివేక ఆచారాశాసనములకు ఒడ్డులమై కేటికిని మీరు నడవకూడదని కాసించిన పీఠులను ఇప్పటికేమేము కండ్లెత్తిచూచియే యెఱుంగము. ఇక నిర్లక్ష్యులు నూతులు గుడిగోవులంబులు క్రతములగంతి వేతే కావ్యకర్త అలేదు. మీ ఆమాతమ శాసనములకు నమస్కారములు. మీవ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములు మీరేపొందుచు మీ దీనసోదరులకు మావ్యక్తి స్వాతంత్ర్యములు హరించి ఆనాథులు అజ్ఞానులకు మానోబ దుమ్ముకొట్టి బ్రతుకుట కేవలము దేశభక్తి డేశసేవ కాబోలు!

పంచములను యెంత నిరంకుశముగా అగ్రకారులు పాలించునది యెల్లజనుల తెలిసిన విషయమే తమ అనుగ్రహములకు దాపాను దానులమెయిండు ఆనకొట్ట నిష్పాకారులకును మమ్ములను తమచేతియందు కీలు బొమ్మలనుగా చేసియుండగా, స్వరాజ్యసంపాదన కట్లు మేము ప్రతిబంధముగా నుండుదుము? ఆశ్చర్యము! హాస్యాస్పదము! మా దాస్య కృంఖల విమోచన మునకు అనవసర ప్రాముఖ్యత నిమిత్తులనల అనవసరమగు విరోధములు సంభవించునట! ఆహా! అనుదవనంతు ప్రజలకును మేము దాస్యకృంఖలము లనభవించుచుండగా మీరు స్వేచ్ఛ

స్వాతంత్ర్యాధ్యక్షమును గ్రోతెదరట! ఇదియే కాబోలు జ్య అభిలాషుల వాంఛలు!

అస్పృశ్యత నట్లే చెట్టి స్వరాజ్యంవల్ల కలుగులాభముల లో అన్ని వాతులతో పాటు మమ్ములనుగూడ భాగస్వాములను చేసెదరరే! ఉట్టి కెక్కలేనిదే స్వర్గమున కెగురువట్లున్నది! ఆహా! జన్మహమ్మలకే నోనుకొనని నీదీపలకు స్వారాజ్యభాగము నిచ్చెదరరే! వీరి బోధాధ్యక్షులకు మే మెంతయు కృతజ్ఞులము.

చిత్తూరు సభలో మా శ్రీరామము వై మాట్లాడుటకు అనేకులు వేదికవై తమ వాక్ కూర్తమును జూపిరి. వివేక వాచముల శేమిలెందు! మా కష్టములను, ఆంధ్ర ప్రముఖులకు ను ఆంధ్ర నారీరత్నములకును, స్వజనుగా విన్నవించుకొ నటకై మా శ్రీరామమువై మాట్లాడుటకు ఆభయము రెండు నిమిషములైనను తావొసంగమని మే మెన్ని విన్నవించినను, శ్రీ అధ్యక్షులులేరుకావ వ్యాపముననుడివినట్లు ఈసమస్యను అనవసర ప్రాముఖ్యతకల్గ ఇతరులు విరోధులగుచురు అను నీతి తామే ఆచ రణలో చెట్టి మూకకకాశము నివ్వలేదు. నిరుడు బరంపురపు ఆంధ్రసభల శ్రీరామముల వలె కాగితములు నలువెనవి. శ్రీరామ ములకు లోటులేదు. ఉపన్యాసములకు లోటులేదు. మా సమ స్యను గురించి మాట్లాడుటకు కాంగ్రెసు నివేదికవై పంచముల మగు మా స ఆరకాశములు లేవు కాని స్వరాజ్యసంపాదనలాభ ములలో భాగ స్వాముల మైవా అయ్యెదమని స తక్షిణము న్నారము.

స్వసుఖాపేక్షపరులు పరశ్రేయస్సును కోరుట కల్ల. బాధ్యతాబాధ్యతలకు గుర్తింపక ఉపన్యాసరంగముల మీద ఆ వేదామనములై గంతులు చేసినంతమాత్రమున శ్రీ మహాత్ముల అనుచరులేనా? పంజాబు వధులను గూర్చి డయ్యరు మొదలగు వారిని సభలయందును, పత్రికలందును, వారిని సాగదీసి తిట్టని హిందువు డొక డైననులడా? ఈ దేశవాసులు, హిందూమతస్థు లు, సమాన స్వాతంత్ర్య ఆర్థులగు మమ్ములను మాంపులుగా భావించ నంతకాలము ఇటువంటి వధులు జరుగుచున్నవి. జరుగు చున్నచనిశ్రీయమాత్ములు యెన్ని సారులు హిందూమతము కావించి కాదు? ఆయ్యో! డయ్యరు మొదలగు వారిని రాక్షసులని వాకొనిన అహింసాపరులగు హిందువులు తమ మతమునకు స హితము జెందిన సోదరుల మగు మమ్ములను తరతరములనుండి అణగదొక్కి, మానవహక్కులను వైతము లాగుకొనిన నాగ రికతాగ్రహులగు మమ్ములను యే పేరుతో పిలువవలయునో తెలియవచ్చుది?

అస్పృశ్యే కులార! ఇంటిగిలుగని దేరచ్చగతి చెదరా?

రాయుడు గంగయ్య

అగశతలహాము

రు 116 లు బహుమానము

(213)

శ్రీయ, దగ్గు, ఒకరపు, ఉబ్బసము, మొదలగు శ్రేష్ఠవ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి శ్రీయరొగమైనను పూర్తిగా నివారణమగును. దీనికి పర్యయలేదు, వారంగోజులలోనే చాలా భాగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా దచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటవీపట్టు వైన వ్రాసినబహుమానము తీసికొనెదము. వారంగోజులకు సరిపడు మందుకు ర. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు ఆగును. 1 నెల రోజులకు రు 4-6-0 లు ఆగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మే నే జరు శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా

నిధి మకరధ్వజ (వైషజ్య రత్నావళి 920 పుట) ఇది శాస్త్రోద్దేశములతో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు కుద్ధిచేసిన రసము, బంగాంము, కస్తూరి, విష్ణుకాంచనము మొదలగు విలకలకు ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వై గ్రంథములలోని యోగముల ప్రకారము నిర్మయముగా మోచే కుంకుమ చేయబడియున్నది. శ్రీ శ్రీ వ్యాపారవిహారోః నకదానిద్విరద్యతే! మేధాయోః కాంతివసనః కామోద్ధిగవ్యస్యహాతా! జుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. కీరీతునకు కాంచనియ్యను. హెచ్చుగ భాతువునైతే శామోద్ధివసనము గలిగించును. అతిమాత్రము, శ్రీయ, కుభకోగములు, మొదలగు భాతుతులకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. రు 25 మాత్రము రు 5-0-0 ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925. డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపించబడినది. 18 నాటిన్ రోడ్డు హంటురోడు, మద్రాసు. నిర్మయముగ కయారుచేయబడిన శాస్త్రోద్దేశములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులకుూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుడు. బ్రాంచీలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళిక్కేణి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువతి, (3) 405, టంకశాలపేట్, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయచేట్ల-మద్రాసు.

నిరాకరణోద్యమము.

ఎరవాడ సం. దేశము

దేశ సేవకు లేమి చేయుచున్నాడు? మనపోరాటముయొక్క ఫలితమును మేము యనుకొనుచుంటిమా, చెప్పవలసియున్నది. విషయములపైగాక మన మేమిచేయుచుంటి మనవిషయముపై ప్రశ్నకు నమాధానము ఆధారపడియున్నది. మనయభిప్రాయములకలనను, మనయాశ్చర్యకలనను లాభము లేదు. మన మొసరించు కార్యములబట్టియే ఫలిత మేర్పడును. గాంధీ మహాత్ముడు ప్రారంభించిన యాస్వాత్మికోద్యమమునకును, వెనుకటికాలమున దేశమునం దుండిన రాజకీయోద్యమములకును నీతాతమ్యమే యుండినది. దేశము సత్వము తనయందేక్ష్యము నెఱవేర్చుకొనవలె ననువా రెల్లరును నేనేమిచేయుచున్నానని తన్నుతాను ప్రశ్నించుకొన దలచెను. తాను వాస్తవముగ పనిచేయుచుండునదియు కాలము గడపునదియు ఆవిచారణలన లేకును. ప్రభుత్వమునకు ప్రతిపాదనలుగ నుండుటయే ఒక కార్యక్రమమని యాపించుకొనదు. దాని కెట్టి యాకృతివోసగినను, అట్టికార్యక్రమముమాత్ర మువయోగ కరముగ నుండదు. ప్రతిభుటన యన సంఘర్షణమే. మన మేవిధానము నంత మొందించి ఆస్థానమున స్వరాజ్యమును నెలకొల్పునంటిమా, అప్రభుత్వవిధానము నందు సంఘర్షణ మొకసాధక మైనది. రస్తాతో సంఘర్షించనిదే, ప్రేమలేనదే, ఏమోటారుగాని పరుగిడబాలదు. గొట్టుమునకు కగ్గములు లేకున్న యజమానుని మోయజాలదు. బండి లాగజాలదు. ఈయభ్యంతరము బద్దేశ్యము నెఱవేరుటకు తోడ్పడునేగాని యాటంకిముట గలిగింపవు, ప్రతిభుటన ప్రణాళికతోయందలి కోరికలను నుండును.

నిరాకరణకార్యక్రమము కన్న నులభమైనది, తెలివిగలది, కన్పించుటలేదు. ఉద్యమమును దేశమును ఒండొంటి నింకను చక్కగ నమాధాన పరచుకొనజాలకున్నది. మనసమర్థతకును, కార్యనిర్వహణకును అంతరము లనేకములున్నవి. ఏదియెట్లున్నను, ఉద్యమముమాత్రము దృఢముగ నాటుకొనినది. అయితే ఏయాకృతి ఎప్పుడు చాల్చునదియుమాత్రమే నిర్ధారణ కాలసియున్నది. అనిర్ధారణ మన మనశ్శక్తియును సరించియుండుచివరకు మనమువిజయముపొంది తీరవలె ననియు, ఈబానిసత్వముపొంది సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము రావలెననియు మనము పట్టుదల వహించిననే అన్నియు సమకూరదు. సహాయనిరాకరణోద్యమము నణచుట కలంబింపబడిన ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములుగాని, ఇంతకన్న నులభమయిన కార్యములను జూదుకొనిన చాలుని తలంపబడి యూహలుగాని సఫలములు గావని నిశ్చయముగ చెప్పవచ్చును. ఒకటిద్ద నిజముటకును తప్పకుండుగులు వేయుటకును కత్తిరాగానే పరుగెత్తజాలదు. అలాగునే స్వతంత్రివై నాధారము చేసికొన నెందిన దేశమింకను ప్రాతఃకర్తవలనే యుంపయోగింపకు.

ముఖ్యధర్మముల నెరిగి నిర్భయముగ నిష్పక్షపాతముగ, సామాన్యముగ ప్రవర్తించుటయందే గాంధీమహాత్ముని గొప్పతనము గలదు. అధికారప్రేయయు, కీర్తి ప్రేయ ప్రవృత్తులయొడవాం ధయు గొప్పవారి కంటుకొనుటచే అనుచరులను తిన్నగ నడపజాలరు గర్వము, స్వార్థపరత్వ ముండుటయేగాక ధైర్యము లేకపోవుటచే తలదాచుకొని పడచుటకు కత్తముగ నుండును. అందుచేత వారిదృక్పథము భిన్నముగ నుండును. ఇతిరనాయకులకును, గొప్పవారికిని, మహాత్మునికిని గలభేదము. అగర్వము, అస్వార్థము, ఆపరికితనము ఆయనకు లేకుండుటయే, స్వార్థరహితుడై, ధైర్యవంతుడై ఇతిరులకన్న ఆయన సభికమగునట్టియు, గొప్పవైట్టియు కార్యములను సాధింపజలగుచున్నాడు. ముప్పదికొట్లరూపలపై ఆయనకుగల పంటబడికి కారణమును ఇదియేగాని మూఢులను కొనట్లుదైవాంశముగాదు. అత్యపరిమిద్ధముగనన్న, ఎట్టిసేవ కంటకాతుడైనను దేవునితో సమానుడు గావచ్చును.

ప్రజలంతన నాయకత్వమునకును, ఆదేశమునకును ఎరవాడ చెఱసాలవంక లక్ష్యము నిడుచునే యున్నారు. అందాళ్ళర్యము లేదు. అనుమానము లనేకవిధముల ప్రసరించుచున్నవి. పంటపురు పంటవిధములగు సభిప్రాయముల నొసంగు చున్నారు. కాని చెఱసాలలోనుండు మానవుని మాటయే తమ కాదేశముగాని నికరల యభిప్రాయములుగానీ ప్రజలంతలంచుచున్నారు. తాను ప్రారంభించిన యుద్యమము కలన లాభము గలగలేదని ఆయనకు నుద్ధరించుచో, అట్లంగికరించిన తనకవమానకరముగ నుండునని ఆయన యెంచుచున్నాడు. అట్టియభిప్రాయ మాయనకు గలిగియుండిన ఆయన దానిని వెలిబుచ్చుటలో నొకరికి

మహామృదీయులకు

[ఎం. గు. ఇ. డి. యా.]

మహాకాయోద్యమ జరుగకుండ తప్పినందులకు ప్రపంచము చాల యుపకాంతి వహించినద్యును. యుద్ధమును ఆతమొందించుటకని 1914 నుండి 1918 వరకు మానవులను చంపుదని కొందరుండినవారు తమకోర్కెలను నెఱవేర్చుకొనబాలకపోయిరి. తమ వాదానములను చెల్లించుకొనబాలకపోయిరి. మాతృలయందు మనస్సుల యాత్మలు సాధనపొందెను. కాని యుద్ధముపై మృత మెప్పటివలెనే దూరముగ నుండెను. ప్రభుత్వములను నడపించువారు తమదేశములను మరల ఘోరముగ యుద్ధములందు ముంచ జూచుచునే యున్నారు. ప్రజలనుగు మరల నట్టికల్లోలము జరుగకుండ యడ్డుపడుచున్నది. రాజ్యాంగవేత్తలకే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున్ను, వారు మరల ఫిరంగులను ప్రయోగించి రక్తపాతముల గావించురు. తమ కోర్కెలకు విగర్హముగ రాజ్యాంగవేత్తలములవారును ప్రధానమంత్రులను తమ యాయుధములను వానివాని యెరులయందే కట్టిపెట్టుచున్నార. లాయడు బార్నిగారి యుద్ధసన్నాహము ఎట్లైనను చివరకు అగినది. తుర్కితః తొంటికితీకి వచ్చు చిహ్నములు గనించుచున్నవి.

మహామృదీయప్రపంచమున కిందువలన గలిగిన యానందము ఇంతింతయని కల్పించుటకు వీలులేదు. తుదకు మన సామ్రాజ్యము తొంటికితీకి రాగానే అసియా ఖండమందలి మహామృదీయుల నిరీక్షణము ఇప్పటికన్నను నునుభుముగ నుండగలదు. 'మాండేలులను' పేరుతో జరిగెడియకృత్రిము లన్నియు వానియంటి అనియే కూలిపోవుచున్నవి. జజకతుల ఆరంభమును త్వరలో మహామృదీయేతరయాజమాన్యము తప్పిపోవగలదు.

ముస్తఫాకెమల్ పాషా పొందిన యుద్ధక విజయముకలన మనము భారతవిజృంభిని వలెను చూడదు. నీవు సంధిక్రమ నమాంతముగ చించివేయుటతోపాటు లాయడుబాక్సిగారికి కదభిప్రయమును గలుగవచ్చును. ఇట్టిద్విగణితకృతసంతోషప్రవాహమున భారతమహామృదీయులు తమకోర్కెలను ఉద్దేశ్యములను మఱచుట తటస్థింపవచ్చును. తమ ప్రావ్యక్తికీర్త్యమును మఱచుట తటస్థింపవచ్చును. దీర్ఘకాలము పోరు సలుపుటకులన గలిగెడివినుగును ఈకడపునకు తోడ్పడవచ్చును. కాని ఉద్దేశ్యము అర్థభాగము మాత్రమే నెఱవేరినదని వారు జ్ఞాపక ముంచుకొనదగును. తుర్కిగౌరవమును స్వాతంత్ర్యమును సురక్షించుట యుద్ధక కార్యమే కాని ఒకదానిత్రీ రాజితోటి బాంధవ్యము గోరుట వికృతముగ నుండును. కెమలపాషా ఆయుధము గ్రీకుల నొడించెను. కాని బ్రిటను తన సేనలను భూమిమీదను సముద్రము మీదను వాయుమీదను ములూచుములూచున గ్రీకులకు సహాయముగ బంపిన నెవరును అభ్యంతర వెట్టి యుండరు. బ్రిటను ఆట్లు సహాయము చేసి యుండవచ్చును. తుర్కిపునఃస్థాపనకై తాము సలిపిన కృషికి భారతమహామృదీయులు మోమోటుమి చెంద నవసరము లేదు. చరిత్రను నిష్పక్షపాతముగ వ్రాయునపుడు అసియా యూరోపులందు తుర్కిని పునః స్థాపించుపోరాటమునందు భారతీయుల తోడ్పాటునకుచిరస్థాన మొసగుబడునని దృఢముగ జెప్పవచ్చును. భారత మహామృదీయుల దృఢాభిప్రాయము హిందువులు ధైర్యముగ గట్టికనంబులకై తోడ్పడియుండుట గాంధీమహాత్మునికి మహామృదీయ నాయకులు ప్రీతిహాసములతో తోడ్పడి యుండుట ఇవన్నియు ఇందులకు అనుకూలించెను. ఇంగ్లాండు రహస్యపు సంఘలతోనే కాలము గడపుకొనుచుండినందున అపాటి యెట్టి ప్రదర్శనములను ఆజ్ఞేపణలను సాధించి యుండజాలవు. ఆయుధములు పట్టుటకు వీలులేదు. తమ ప్రభుత్వముమీదను ప్రజల కట్టిపలుకుబడియులేదు. ఇట్టి సందర్భములలో భారతజాతి యూరోపులో నగ్రస్థానము వహించిన మరెయొకజాతియొక్క సాధన సామగ్రి నంతటిని చెదర్చియుండుట మిక్కిలి యాత్మకృతకరమైన యంశము.

జంతువాదుకాదు. ప్రభుత్వమువారు దాని నవకాశముగ గైకొని యీ ఘోరముగ పోరాటము నాపు నుద్దేశ్యముతో మహామృదీయభిప్రాయమును సంతోషముగ వెంటనే ప్రకటించియుండెడివారు. కనుక మనమిపోరాటమును సాగించుచుండవలె ననియే మన నాయకుని యుద్దేశ్యమని యిందుములమున దునమునిస్సంకయముగ గ్రహించనను. విజయమును పొందనుంటిమి. భగవంతుడనుగ్రహించిన, తుదవరకు మనముపోరాటమును సాగింతము. వెరిపక్షపు నైతికబలము క్షీణిస్తోయిం దున్నది. ఈ విషమస్థితి యందు మనము పట్టుదలతో, మనోనిశ్చయముతో నిలుచుకొంటిమా, మన విజయము చేకూరుట నిశ్చయము-ఎంకడయో.

అంగోరాసహాయ

వైన్యనిర్మాణము

అక్రమమని విన్నెట్టుగారు నిర్ణయించుట గ్రీకుదేశమునకును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును యుద్ధములేకుండుటచేత అట్టిగ్రీకుదేశముతో యుద్ధము జేయుచున్న అంగోరాకు యుద్ధమున సాయముచేయుట వైన్యము చేర్చుట జేయుట 1870 వ సం॥ పు ఫారిన్ ఎన్నిక్లుమెంటు ఆబ్దుల్ హకారు అక్రమము. అట్టి అక్రమమునకు కైదు జరిమానా కూడ విధింపబడును. కాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పూర్వములే నెటర్కితో సరియగు సంధి గావించవలెనను భారతీయమహామృదీయభిప్రాయమును సార్వభౌమప్రభుత్వమువారికి నవేదించెదరు. ఆ విన్నెంటుగారు మహ్మద్ వైజ్ ఖాన్ యం. యల్. యే. గారికి తెలియజేసిరి.

గౌ. శర్మగారు కరాచీ కరుదెంచి సింధుదేశపు కమిషనరుగారి కతిథులుగా నున్నారు.

లాహోర్ జెయిలు తిరుగుబాటు

ముద్దాయిలు శిక్షించబడుట

దారుణశిక్షలు విధింపబడుట

లాహోర్ జెయిలు తిరుగుబాటు కేసులో (120 వి 302, 321, 332, 147, 149, 221) డిప్యూటీ సెషన్సులు ప్రకారము నేరము మోపబడిన 49 గురుముద్దాయిలలో 24 గురు విడుదల గావించబడిరి. ఒకడు విచారణ జరుగుకోజాలలో చనిపోయెను. తిరుగుబాటు నాయకులు 5 గురికిచెరి 14 సం॥లు కఠినశిక్ష విధింపబడిన. ఇద్దరికి చెరి 9 సం॥ లును, 18 గురికి చెరి. 7 సం॥ లును 10 మందికి చెరి 6 సం॥ లును, 37 గురికి చెరి 2 సం॥ ల నుండి 4 సం॥ ల వరకును కఠినశిక్షలు విధింపబడిన. ముద్దాయిలందరును ఇదివరకే శిక్ష ననుభవించుచుంటుచే ప్రమత్తశిక్ష ముగిసిన యంతరము క్రొత్త శిక్షల ననుభవించవలసియుండురు. మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణమధ్యలో నెలరోజులు నెలపు గొనుటచే తీర్పు ఆలస్యమైనది.

వర్ష పాతము.

మొనూరు, మద్రాసునకు దక్షిణప్రదేశముల దక్కనునకు చెందిన మద్రాసు భాగములయందు వర్షము సాధారణముగ నుండెను. ఎరువ బర్యాలో అక్కడక్కడ వరము కురిసెను. దిగువ బర్యా అస్సామలో కొన్నిచోట్ల కొడిగి వర్షము కురిసెను. బెంగులో 1 1/2 లు మాండలేలో 3 మేజులో 1 మిల్లీగ్రాము 1 1/2 పిల్లాంగలో 3 బెంగులూలో 3 మైనూరులో 1 1/2 కొచ్చి మధుర కొడైకెవాళులలో 1 నాగపట్టణము తిరువచాపల్లి కడలూరులలో 1/2 మద్రాసులో 1 1/2 అలగల్ముల వర్షము కురిసెను. పశ్చిమోత్తర ప్రదేశములనుండి మేఘములు సరిహద్దుకు చేరుకొనుచున్నవి. ఎరువ బర్యాలో వర్షములు తగ్గవచ్చును.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో చెన్నైపర్వ పర్వతాగ్రేణి స్థాపించబడిన శివులంకతీరసంఘమునకు కాళి నేర్పట చెదరు.

భారత మహామృదీయు లీ కార్యసాధన మహిమంటగ న్యాయ్యము. తమ స్వంతబానిసత్వము నికమీదట వెనుకటి కన్నను స్పష్టముగ కనుగొని విచారింపగలరు. తుర్కికి కత్తి కొలది వారు సహాయము చేసిరి. కాని తమ జన్మస్వరూపుగు స్వాతంత్ర్యమును తమకే లభించునట్లు జేసికొని తామును తుర్కిదేశస్థులతోపాటు భారతమహామృదీయులు సమానస్థానము వహించి కూర్చుంటుట నిర్ణయించుకొని పూనుకొనకున్న. జడత్వము వారి నావహించిన ట్లగును. ఒకడు చాల బీదవాడు. వానికి కట్టుకొనుటకు సరియైనబట్టలు లేవు. తొడుగుకొనుటకు అన్నియు ఛినిగిపోయిన చొక్కాలు, వాని బంధువున కోరికి వివాహము జరుగుచున్నది. అనశ్చయుగ వెళ్లవలసియున్నది. అట్టి పేదవాడు బంధువుని వివాహమునకు వెళ్లుట-యెట్లుండునో తుర్కిసామ్రాజ్య పునఃస్థాపకావసరమున, స్వరాజ్యము పొందని భారతము చోజగుటయు నంత యసహ్యముగ నుండును ఊపిరితిరుగనివానికి గాలి రానియట్లు యెంత యవసరమో, స్వా. ధీనపు తుర్కితో గౌరవప్రదమగు సంబంధముగల భారతమునకును స్వరాజ్యము నొసంగుట యంత యవసరము.

ఆకలిల సత్యాగ్రహము

మొత్తము 2657 మంది ఆకాలిల ఆరెస్తు చేయుట

22 వ తేదీని గొప్ప ఉత్సవము వివరములు.

భాయిభానుసింగుగారు

(స్వకీయ విలేఖరి)

20 వ తేదీని ఆరెస్తు చేయబడిన ఆకాలిల భాయి భాను సింగుగారిని పిలిచి మిరుపనకొనిచితిరా యా పోలీసులడి గిరి. ఆరెస్తు చేయగానే అతనిని 9 x 10 బలకు జేరా లోకి తీసికొనిపోయి చాలబాధించి గుద్దికొట్టిరి. 2 కిలోగ్రాముల స్వేదనమును తీసికొనిపోయి దీర్ఘదేను గాని కిక్కిరవారు కలదనిరి. తెల్లవాగులును సింగుగారి కట్టు నిజరదెట్టిరి.

ఆరెస్తుల మొత్తము

మొత్తము 2657 మంది చేరిరి. 2 వ తేదీని 100 మంది ఆరెస్తు చేసిరి.

ఫింజెను సిపాయిలజరి చెల్లుట

గురుద్యారమహా సభ

22 వ తేదీని ప్రాద్దుతీనండియు ప్రజలు విస్తారముగ సన్నదేవాలయము కర్ణకు రా సాగిరి. ఆ ప్రదేశములోనున్న ప్రజలతో నిండిపోయెను. బండ్లు రా వీలులేకుండెను. ఇండ్లకప్పులపై గూడే నెక్కి కూర్చుండిరి. స్త్రీలు పురములు పిన్నలు అందరును చాలవలకు ఉద్ధరు ధరించి వచ్చిరి. అమూల్యకలనాభరణములను ధరించుట మానినభావమున స్త్రీలు తేనుక తేనుకల నుండిరి. అట్టి విలువల వజ్రముల ధరించిన వారు బండ్లలో నుండి దిగిపోయెను. ఆకలితగురుకు ఎదురున్న భారీ స్థలమున కిమి వాడెనీరి. ఆకలి వానిలో 600 మంది యుండిరి. తక్కిన వారు చుట్టును కూర్చుండిరి. సత్యాగ్రహాభ్యుదయమును గూర్చి విశ్లేషించుకొను గంభీరతను సమయము నియంపించిరి. వారిలో కొందరు గీతముల పాడిరి. అగీతములను సభ్యులందరు సహస్రంతముల నందుకొని పాడుచుండిరి. స్త్రీలుగూడ వాగీతములను పాడిరి. కొందరు పద్యసేవించిపిమ్మట గురజానుకు కృష్ణ గారు వారు లెండని వాడుకును నడితేను తెంటుకే మారుతుంది బలములు లేచి పడిరి. వారిలో 25 మందికి బండ్లులు పూర్తిగా నెరిగినవి కొందరికి కొద్దిగా నెరిగినవి. పూర్తిగా నెరిగినవారి సంఖ్య కిక్కిరగా నుండెను. వారిలో కొందరు యధాతథముల ధరించిరి. వారిలో కొందరు కాలము యధాతథముల ధరించిరి. ఆంధ్ర కర్మకాండలో నున్న మున్నాడు. కొందరికి పండ్లుండినవి, పర్మము ముడుతలుండినవి. కొందరు అనిధిసంబరములతోనే యుండిరి. ఇట్టి వారందరును గూడ సత్యాగ్రహమునకు సంసిద్ధులైరి. వారలంబించినవలసి వద్దతిని నాయకులు దువడేశించెను. వారందరుల కంగీకరించి ప్రమాణము చేసిరి.

పిమ్మట వారు నలుగురు కలుగురుగా ముందుకు వచ్చి నాష్టాంగ మొనరించి గురువుకాశీరూపమును బడసి వెళ్లుచుండిరి. గురుద్యారా సంఘమువారు వారి కందరికిని పుష్పములల చేసి ప్రసాదముల కొసంగిరి. వారివారి బంధువులు స్త్రీలును పురపులును గూడ కొందరికి పుష్పములలు చేసిరి. వీరందరును యధాతథముల పోషించిరి. వాంతు పోషణలో వారు తగుతు వద్దయండి ఘంటాస్తంభముకర్తవ్యు వచ్చిరి. ఆచల సననమృద్ధము కడు మిక్కిలముగ నుండెను. బిడ్డ కెత్తుకొనిన యొకపదతియు ఒకవృద్ధస్త్రీయును క్రిందబడిపోవునట్టి స్థితిలో వారిని కావడిరి. ఆచల నాకాలులేని ఆకాలిల మధ్య కూర్చుండబైరికిక్కిన వారందరికి గృహస్థుల కిదియుండ భార్యపడును తీసిరి. ఆచల కనిపియు ఆకాలిల ప్రజలు చేరియుండిరి. తీపానలికి వచ్చిన ఆకాలిల మున్ను వారు ఫింజెను సిపాయిల జరిను చూచుట కాగిరి. గూర్తొనుచున్నగూడ జంబు నిండి యుండిరి. చాలమంది ఆరెస్తు చేసి ఆకాలిలలో గూడ గురజానుకు బంబులుండెరి. ఆకాలిల గురజానుకులోనుండి రెండురొమ్మలైన పిమ్మట ఆరెస్తు క బంబులు వెళ్లెను. కర్పూల నిట్టిని కిరి సిపాయిల జరిలు సిద్ధము కావలెను. బి. ఎ. పరీక్ష నిచ్చినవారి జరి జయిల్లాల జరిగూడ రాగలవు. ఆకాలిల ఉత్సాహము వహి తేయుట సాధ్యము కాదు. హింసపులకు సిక్కులకు విరోధమును కలిగింప ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలిసినది. అట్టి

గూడ నెరవేరవు. హిందువు తన్నటికి నట్లు చేయరు. అటునండి సిపాయిలజరి బహుశాదు పమయముగ నధికారాహముతో నొక మహమ్మదీయు దువడసించెను.

డాక్టరు ఆనిబినెంటుగారు

తిరువాన్కూరులో నువన్యాసము సాగనియక పోవుట

తిరువాన్కూరు డాక్టరు ఆనిబినెంటుగారు తిరువాన్కూరు లాకాజీలో ఆని బినెంటుగా రుద్యసేసిరి. దేశమునందు చాల గౌరవించుట మున్న విద్యాధికుడొక్కడు బుద్ధిపూర్వకముగ ప్రభుత్వవట్టు ముల నట్లు ఫిరఫ బూతులతో చాల ముప్పుదము కలుగును. అట్టి హానికరమును వద్దతి నే వెళ్లుచుండినాడ నలంబించుట కతడే కారకుడగును. గాననే నేను చాలటు చట్టమును గూర్చి గాదితో చర్చించివు డాక్టరుతో నేకీభవింపకాలక అంతటితో నిడిపోతిరి. ఆజ్ఞోల్లంఘనవద్దతి చాలహానికరము" అని ఆని బినెంటుగారు నువన్కా సభలో చాలకలకు మేర్పడినది. యువకులు ఈలలు పీత్యారములు కాకంపవారి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించునిధి మిడనా అని ఆనిబినెంటుగారు రడుగ వారురకుండిరి. ఆమె యువన్యాసము పూర్తియైనది.

వన్యాసమేరేయిన సంఘవార్షికోత్సవసభలో బినెంటు గారు రుద్యసేయుట కేర్పరపబడెను. ఆమె కాకపూర్వము గాది మహాత్ముడు ఆరీనాదరులు బాబూమోతీలాలు వడితి మోతీలాలుగారు మున్నగు అసహాయవాదనాయకులను గూర్చిన పాటలు పాడసాగిరి. కొందరు బలవంతపెట్టుటచే ఒక్కొక్క పాటను రెండుమూడుసారులు పాడవలసివచ్చెను. అట్లు బినెంటుగారు వచ్చినను పాటలు పాడుచు నే యుండిరి. పాటలు చాలింపగానే సభలో మరల పాడుడని కేకలు చేయు చుండిరి. అందువలన బినెంటుగారు కొంతసేపు మాచి లేచి పోయి దని మరలాను మెయిలు విలేఖరి వ్రాసెను.

బోల్లివికు ఏజెంటు

ఇండియానుండి తెలిమి పేయుట

రుబిన్ కాంటుల తేక బోల్లిలు అను నతిదును మరి ముగ్గురును నెవ్రెంబరు 14 వ తేదీని కొంబోలో దిగిరి. పోర్టునుకు నండి వచ్చిన ఫిఖునుమారు అనుక్రీతులలో వారు దిచ్చిరి. కొంబోలో వారి సమయానిది చెటికిక నెల కలిసెడికే చేసిరి. పిమ్మట వారిని నెవ్రెంబరు 20 వ తేదీ యుటకు కొలం బోలో నున్న పోర్టుకర్తక సంఘమువారు కొరకు పూచి పడుట చే వారిని నలుగురిని చెరసాలనుండి విడుదల చేసిరి. 28-వ తేదీని వారిని బెంగాలుమారు అను నాకలా పంపుటకు నిర్ణయించబడినది. ఈలోగా రూబికాంటుకు తిప్పించుకొని యిండియాకు వచ్చెను. ఆతడు ఘనమృత్యువీరియై గా యిండియాకువచ్చెను. ఇతడు తిరువాన్కూరుకివచ్చెను. ఇతడు హిందూదేశభావ లేమియు రానిని చెప్పెను గాని ఆరీకి కనీ సము రెండుభావలైన వచ్చునని తెలియుచున్నది. ఆహానాన్యాస మునకు తుఖుస్తానగు తిరువాన్కూరు కరిడు వెళ్లెను. సిరా ధారముగా నున్న తనకు స్త్రీనుకు టిక్కెట్టును కొని యిచ్చినను గూడ స్త్రీనులో కల్లక ఆతడు రహస్యముగ తిరువాన్కూరుకి వెళ్లుటనుబట్టి ఆక జేనో సంకల్పముతోనే వచ్చునని నిశ్చయ మగుచున్నది. ఆతనిని తిరువాన్కూరులో చుగల కర్కణుచేసి కొంబోలోకు పంపిరి. (జరురాను మెయిలు.)

అఖిలభారతలిఖరలు సమావేశము

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రధ్యక్షత వహింతురు.

డాక్టరు స్వత్రాగా రప్పటి కువ్యోగములోనే యుందుగను సంగతి రూఢిగా తెలిసికొని ఆహ్వాన సంఘమువారు కి.న అఖిల భారతలిఖరల్ సమావేశమునకు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి వధ్యక్షత లగా నెన్నుకొనిరి.

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞోల్లంఘనసంఘము

రిపోర్టు సూచన

సంఘమువారు దీర్ఘ కాలము కీ.నతో పనిచేసి రిపోర్టును సిద్ధపెరిరి. అది ప్రజలకు సంతృప్తికర మగునో నో తెలియదు. చాలమంది ముగ్ధులు. కల్ల వాళ్లొల్లంఘన ప్రజలుదొ నొక వచనమును బరికరిం మున వదలించిన తప్ప లేకున్న నిర్బట సువచ్చి వాళ్లొల్లంఘనమును కల్ల వెట్టుటకే వీలులేకు వచ్చును. ప్రజలను సంతృప్తి ఆజ్ఞోల్లంఘనమున కెట్లు కంగీద్రుల చే ఆకలితో ఆరెస్తు చేయవల కేమియును తెలియదు. కాన నీ నిమయ మున ఆజ్ఞోల్లంఘనము ఎంతమాత్రమును పనికిరావలయునట్లుగా తెలివెనని నానయ్యకము సువచ్చి ఉల్లంఘనమును ప్రజల ను సిద్ధపరుచుచున్నానని మహాత్ముడు ప్రకటించగానే చాల ప్రజామముగా కలచిరి. ఇపుడెంబ్రెన నట్లు ప్రజలయిపో బెకరింపుగా కలచెనరు. ప్రజలు భూమిపై తిన్నగా పోటలు యిడి ఆకలితై యుండ ఆకసముంబు ఆకసములకు నిర్ణయించుట కలన ప్రజలు విముఖులగుచున్నార. ఇపుడున్న ఆకలికా కేములను 12 హించినాయో కులు వారి చక్కగా నవనూరింపదకును. సంఘసభ్యులలో కొందరు ఈ ఆజ్ఞానానుకూలము పుష్టముగా వెల్లడించుటకు సంకల్పించినవారు గానని వడికము చాలయుక్తి యుక్తముగ నుండగ దని ఆజ్ఞానెనని అలహాబాదు విలేఖరి హి. మాక్సిడి కు వ్రాసెను.

పులికి నెనులికి చెలిమి కుదురుట

మాంచెల్లరు పూలతోట

ఆ గ్లదేశమున మాంచెల్లరులో శెల్లిపూగార్లెన్న అను పేరుల తోట గదు. అందు చాలజంతువులున్నవి. అందొక ఆడపులికిని నెనులికిని ఆరువారములనుండి స్నేహము ప్రారంభమై క్రమక్రమముగ బలమైనది. ఇపుడని రెండూను కీడికమైన ఒకరి యుండుటలేదు. అవిరెండును ఒక బోనులో నేయించును. ఒక తొట్టిలోనే నీరుతాగును. నెడపులి తిండి తిననపుడు నెనులి కింపును విప్పుకొని యటనిలిచి అపుడపుడు కొద్దిగా తానునూడ తినను. నెడపులి వరుండి యున్నపుడు నెనులి పాని పీల్చునై నెక్కి నడుచును. దానిమీసములు మెల్లన పట్టిలాగును. అది ఏమి చేసినను నెడపులి కిక్కిరుచునది. తోటలలోని వృక్షముల చరిత్రను 3000 ఏ ద్దముండియు వరికించినను గూడ నిట్టి విచిత్ర మగు మైత్రి యిడికర కన్నాడును నుండిట్లు తెలియరాతేడు. ఇది అత్యద్భుతమని తోటనాజమాని బాన్స్ కెన్సింగుగారు తెలిపినది వదలముమెయిలు. పత్రిక వ్రాసెను.

ఇండియను సివిల్ సర్వీసు పరీక్ష

చెన్నపురికి గౌరవము

ఈ సంవత్సరము జరిగిన యిండియను సివిల్ సర్వీసు పరీక్ష లు కీ.నలో చెన్నపురి పట్టికనకున్న ఎక్కి కుట్టితై ఇంజనీరు ఎం. నీలకంఠయ్యగారి కుమారుడు ఎన్. మహాదేవయ్యగారు ఎం. పోనయ్యగారు మొదటివాడుగా నెగ్గినది తెలిపివార్త వచ్చినది. చెన్నపురివాళ్లలో ఎక్కిగారి ముందర కెవరిని కలిగి ఉట్టు పడదు. ఇందువలన చెన్నపురివాళ్లును తిరువాన్కూరువాళ్లును చాల ఘనరీ చేకూరగలరు. (హిందూ)

చిత్రమన మోసము

ఇంద్రవానాయక చక్రవర్తి యను నతిదు ఒక చిత్రమును రాలు బ్రాహ్మణశ్రీకి తనపిల్ల వానిని పెంతు మిచ్చెన నాయు. అతడు వేయిమాట్లము నీహారలనెయిలు చెప్పి 900 రూపలకు పుచ్చుకొని పిల్లవాని కావె కచ్చి తేడించిన వైకమును దిక్కుచోమయవాడు చాలవని చెప్పి వెదకిపోయెను. మరునాడు పిల్లవానితెలివచ్చి అలంబి పిల్లవానిని గొంపోయెను. ముద్దాడు దయ్యనంగతి తనకు తెలియగని చచ్చి తిరిగి యిచ్చుటను నిరాకరించెను. ఇంతలో పిల్లవాడు పనిపోయెను. కేసును విచారించిన నాధికారి వైకావీవాడుకు ముద్దాడు దిక్కుతనమును గమనించి 50 రూపాయల జరిమానా విధించి విడచి పుచ్చెను.

పంజాబు కావనసభలో గురుద్యారాజిలు కర్క. పోల్లకా మికుల కప్పులనొసగుట కొకటిల్లును. పంజాబు అక్సలెరిమిట మను తీసివేయుట కొకటిల్లును. నీమలో కొద్దియువ్యోగముల అద్దెరివయమున పోకర్కముల కలుగజేయుట కొకటిల్లును ప్రకటించెదరు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922 సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేది

మంగళవారము

గాంధీయుద్వమము:

చరిత్రకారునిదురభిప్రాయములు*

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 1921-22 సంవత్సరపు హిందూ దేశస్థిని లిఖించిన రివ్యూకు విలియమ్స్ గారు, గాంధీ మహాత్ముని యుద్వమచారిత్రమును కడుదూరము వివరించిరి. నిరాకరణోద్యమమునకు సంబంధించిన అంశములను కలగూరగంపగ సూచించినను, వాని యిందిమిడియున్న భావమునుగాని, నూతనోద్యమ ప్రాశస్త్యమునుగాని, వీరు కనుగొనజాలకబోయిరి. అధికారుల సులోచనములతో, మహాత్ముని యువ దేశములను పరికింప నెంచువారికి, నిజస్థందర్శములు గోచరింపజాలవు. గాంధీమహాత్ముడు అద్భుతపురుషుడనియు, సహాయనిరాకరణోద్యమము నీతిపై ఆధారపడెననియు, ఉద్యమసాఫల్యముకొరకు నిర్ణయించిన కార్యక్రమములు, సదుద్దేశముతో నేర్పాటుచేయబడెననియు, మాత్రము రివ్యూకు విలియమ్స్ గారు రంగీకరించుచున్నారు. కాని గాంధీ గారి సిద్ధాంతములను, మామూలువిమర్శకులు హేళనజేసినవిధమున వీరును హేళనజేసిరి. అంతయుగాని, మహాత్మునిదృష్టివశ మేదియో గ్రహించుటకు వీరు ప్రయత్నింపరైరి. ప్రాపంచికభోగములను త్యజించుట యత్కష్టమైనదని మన భావించెడి హిందువులు, గాంధీమహాత్మునివలన కాకర్షింపబడి రనియు, మహాత్మునియలకోర్కెలపై సానుభూతి కనుబడిచినందువలన మహాత్ముడియు లాకర్షింపబడిరనియు, ఈరీతిన గాంధీమహాత్ముని పలుకుబడి దేశమున విస్తరించెననియు, విలియమ్స్ గారు తెలుపుచున్నారు. భోగపరాయణతను వదలి త్యాగధర్మము నవలంబించవలెనని, గాంధీమహాత్ముని జీవితమే ప్రపంచమునకు చాటుచున్నది. వైరాగ్యమనినను, భోగత్యాగమనినను బెదరిపోయెడి పాశ్చాత్య విమర్శకులు, మహాత్మునిపిలుపును జూచి వెలుగొందుట వింత గాదు. మహాత్మునియుద్వమమునకు మూలాధారమును గ్రహింపజాలనివారు, ఉద్యమచిహ్నములకు వికరీతవ్యాఖ్యానము గావించుటయు, పాఠకులను తప్పుత్రోవ కీడ్చుటయు, సహజమే. రివ్యూకు విలియమ్స్ గారును, ఉద్యమ ప్రాశస్త్యమును గుర్తింపజాలక, అనేక దురభిప్రాయములను వెల్లడిజేసిరి.

గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన నిరాకరణ కార్యక్రమము ప్రజలలో పరాధీన హ్యమోహమును తొలగించుటకును, వారియందు స్వాతంత్ర్యవాంఛను బలపరచుటకును, ఉద్దేశించబడెను. మహాత్ముని యుద్వమమునకు విజయము గలిగెనా లేదా యని విచారించునపుడు, ఈ ప్రయోజనము తెంతవరకు సఫలమయ్యెనని యోచింపవలయును గాని, అపజయ మిక్కడ గలిగెననియు, అక్కడ గలిగెననియు నలుసుల నేరుటచే భోధపడదు. హిందూదేశ మింకను నెక్కుడు కార్యదీక్షను చూపిన

బాగుండెడిదని చెప్పవచ్చును. కాని ఇంతవరకును గలిగిన యభివృద్ధిగూర్చి వెలపుజెంద నవసరము లేదు. నిరాకరణోద్యమము తన ప్రయోజనములను చాలవరకు సాధించినది. శాసనసభల ప్రతిష్ఠ తొలగెను. వాని ప్రయోజనరాహిత్యము ఎల్లరకు గోచరమయ్యెను. అహింసాధర్మమున కఖండ విజయము గలిగెను. ప్రజలలో నిదివర కెన్నడును బయల్పడని ఆత్మగౌరవసంరక్షణాభిలాష, బయల్పడుచున్నది. స్వదేశవత్తూరణముపై నను, జాతీయ విద్యపై నను, స్వధర్మానుష్ఠానముపై నను అనురక్తి ప్రబలుచున్నది. స్వధర్మానుష్ఠానమే స్వరాజ్యమును ప్రత్యక్షముజేయునను విశ్వాసము నాటుకొనియున్నది. ఇట్టిమార్పును రివ్యూకు విలియమ్స్ గారు కనుగొనట దుర్లభము. నిరాకరణోద్యమపు ఘనోద్దేశములను ప్రభుత్వమువారు గ్రహించి, అనవసర నిర్బంధమునకు బూనకబోయినచో దేశమింతవిషమస్థితిలోనికి రాకబోయెడిదే. దౌర్జన్యమునకు పురికొల్పుని నిరాకరణోద్యమనాయకులపై ఎట్టి చర్యలను దీసికొనమని రీడింగ్ ప్రభుత్వమువారు మొదట వాగ్దానముజేసినటుల, రివ్యూకు విలియమ్స్ గారు రంగీకరించుచున్నారు. కాని, దాని నేల వారు చెల్లించరయితో, దౌర్జన్యమును కలనయిన తలపెట్టని ప్రముఖుల ననేకుల నేల చెరసాలలలో బడవైచితో, విలియమ్స్ గారు కారణము చెలుపరయిరి. ప్రభుత్వమువారు మొదటినుండియు సౌమ్యముగ బ్రవర్తించినటుల మాత్రము, వీరు సూచించిరి. ఇండియాలో నవలంబింపబడిన నిర్బంధ విధాన తీవ్రతయే సౌమ్యప్రవర్తనమగుచో, నిర్బంధము లేటులుండునో యూహింప నశక్యము.

వాలంటీరలపై విలియమ్స్ గారు మోపిన నేరారోపణల కాభారమేమియులేదు. నిరాకరణోద్యమము నెటులనయినను నిరసించుటకు తలపెట్టిన వారు కామించిన అపనిందలనే, వీరు ఆధారముగ నైకొనుచున్నారు. నిరాకరణోద్యమ ఫలితముగ, సంస్కరణములు ప్రజలదృష్టి నే మాత్ర మాకర్షింపలేదని మాత్రము, విలియమ్స్ గారు రంగీకరించుచున్నారు. నిరాకరణోద్యమము జేసిన మేలిదియే. మాయవస్తువులను నిజవస్తువులనుండి వేరుజేయుట కీ యుద్వమము ప్రజలకు మిగుల సహకారియయ్యెను. శాసనసభలు నెలవేర్చిన ఘన కార్యములు, ప్రజలకే మాత్రము ప్రోత్సాహము గలిగింపలేదనియు, విద్యార్థుల నేకులు తమ విద్యాలయములను వీడి దేశ సేవకు బూనిరనియు, విలియమ్స్ గారు చెలుపుచున్నారు. రీడింగ్ ప్రభువుగారు, దేశపరిస్థితులను బాగుగ గుర్తించుటకై, గాంధీమహాత్ముడు మొదటనవకాశమిచ్చెననియు, హఠాత్తాముల నాపేదై చెననియు, విలియమ్స్ గారు తెలిపిరి. ఇట్టి యవకాశమును రీడింగ్ ప్రభువుగారు నైకొనిరా? అందుకు బదులుగ తమ మొదటి వాగ్దానమును మూలద్రోసి, తీవ్రనిర్బంధ ప్రయోగమున కనుమతించిరి. అలీనాదరుల విచారణ నాధారపరుచుకొని, విలియమ్స్ గారు రేదో సిద్ధాంతము నట్లుకు ప్రయత్నించిరి గాని, వారిపై దెచ్చిన కుట్రనేరము త్రోసివేయబడెననియు, రాజుద్రోహనేరము పైతము అస్సెనరు లంగీకరింపలేదనియు, చెలుపరైరి. వేల్పు యువరాజు పర్యటనము జయప్రదముగ జరిగెనని వీరు వ్రాసిరి. కాని, ప్రజలీపర్యటనమునందు శ్రద్ధవహింపలేదనియు, అధికారుల ఏర్పాటు ప్రకారమే పర్యటనము జరిగెననియు, యువరాజుగమనమును బహిష్కరించుటచేతనే అధికారులు గినుకహించి వేసకువేల ప్రజలను నిర్బంధించిరనియు, తెలిసియున్న విషయమే. ఈ సంగతిని దాచిపెట్టిన, దాగునదిగాదు.

శాసనోల్లంఘన ప్రయత్నములను విరమించిన పిమ్మట, గాంధీమహాత్ముడు అరెస్టు జేయబడెను. ఇందు శిట్టి అవసరమును గనుపించదు. పగవీర్పు కొను తలంపుమాత్రమే, ఇందుకు కారణముగ గనుపించును. రివ్యూకు విలియమ్స్ గారు మాత్రము చిత్రమగు సమాధానము జెప్పుచున్నారు. చాల కాలమునుండియు గాంధీని అరెస్టు జేయవలయునను తలంపుగలదట. కాని పలు కారణములవలన, ఇక్కార్యము దూరమునకు బోవుచుండెనట. ఇక్కారణములెవ్వి? ప్రజలందరును మహాత్ముడని భావించుచున్న పురుషుని అరెస్టు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సహజవిముఖులుగ నుండిరట. అహింసాధర్మము నతడు నిరంతరము బోధించుటయు, తన అనుచరు లెవరును దౌర్జన్యమునకు గడంగకుండ నతడు నిరోధింపగలుగుటయు, మరియొక కారణముట. గాంధీ నిర్బంధము నామోదించుటకు చాలినంతమంది ప్రజలు లభింపనంతవరకు, అరెస్టు వలన అల్లరులు గలుగునను భయము దొలగనంతవరకు, వారిని అరెస్టు జేయుటకు ప్రభుత్వము వారి కిష్టము లేకబోయెనట. అనుకూల సమయ మే తెంచినదని ప్రభుత్వము వారికి దోచిన పిమ్మట, వారు గాంధీ నరెస్టు జేయుట కాజ్ఞాపించిరట. గాంధీ విచారణశాంతముగ జరుగుటయు, గాంధీ నిర్బంధముచే దేశమునందెట్టి అల్లరిగాని అగ్రహముగాని ప్రబలకుండుటయు, మహాత్ముని పలుకుబడి తగ్గెననుటకు సూచకము లని విలియమ్స్ గారు భావించుచున్నారు. వీరు ఇంతకన్నను నెక్కుడు విషయములను గ్రహింపజాలరు. గాంధీ అరెస్టునకు పిమ్మట అల్లరులు బాడమినచో, దౌర్జన్య రహిత సహాయ నిరాకరణోద్యమము భగ్నమయ్యెనని, విలియమ్స్ గారు బోటి విమర్శకులు చెలిపెడివారే. వ్యవహారమంతయు శాంతముగ జరిగి, మహాత్ముడు బోధించిన రీతిని శాంతిప్రబలియన్నను విలియమ్స్ గారు దీనిని గాంధీ యవజయము క్రింద భావించుచున్నారు. జయోపజయములకు దౌర్జన్య ప్రదర్శనమునే ప్రమాణముగ నంగీకరించెడి పాశ్చాత్య విమర్శకులకు, అగ్రహరాహిత్యము, దౌర్జన్యరాహిత్యము, ప్రశాంత పరిస్థితుల ప్రాముఖ్యము, బోధపడజాలవు.

మహాత్ముని నిర్బంధసమయమునందును, తదనంతరమునను దేశము ప్రశాంతస్థితిలోనుండుట మహాత్ముని విజయమునకు నిదర్శనమని దూరదృష్టిగల వారెల్లరును గ్రహింపగలరు. దేశమున ప్రబలిన అహింసాధర్మము, ప్రజల దౌర్బల్యమునకు గాని, నిరుత్సాహమునకుగాని, నిదర్శనముగా దనియు, వారి వజ్రసంకల్పము మొక్కబోవ లేదనియు, పంజాబులో నేడు నడుచుచున్న అకాలీ వీరులకథ చెప్పకయే చెప్పుచున్నది. దౌర్జన్య ప్రయోగమునకన్నను, అహింసా రక్షణమునకు ఎక్కుడు ధైర్యమును, ఎక్కుడు త్యాగమును, ఎక్కుడు ఆత్మబలమును, అవసరములని తేటపడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని విచారణజేసినపుడు గాంధీమహాత్ముడు తాను నేరస్థుడనని ఒప్పుకొనెను. ఈయొప్పుదల కర్థమేమియో రివ్యూకు విలియమ్స్ గారు గ్రహింపజాలక, మహాత్ముని నేరము రుజువయ్యెనని తృప్తిజెందుచున్నారు. కాని, గాంధీ మహాత్ముడు సమయమున దెలిపిన వాక్యములు ప్రపంచచారిత్రమునందు సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడియుండును. ఇంతవరకెవరును ఇట్టిమహాత్మ్యమును నుడివియుండలేదు. హిందూ దేశములో నెక్కడనో ఏమూలనో జరిగిన అల్లరుల కన్నుటికిని గాంధీ మహాత్ముడు సంపూర్ణ బాధ్యతను వహించెను. తనపై దయచూపవలదనియు న్యాయశాస్త్రము ప్రకా

* "హిందూదేశము 1921-22 సంవత్సరము" రివ్యూకు విలియమ్స్ గారిచే రచింపబడెను. పేజీ 1-8-0.

ఇకను అధికారులుగా నున్నారను కారణమున బొం
యి ప్రాంతసంఘమును కంపెనీవారికి కఠించక పోవుటను
బుద్ధిించుచు, ప్రజలకు కంపెనీచర్యలన చాలయిబ్బంది కలు
చుచుండుటచే కంపెనీ యూనియనుల ప్రతినిధులు, సమై
చియమును పరిష్కరింప దగునని బాప్టిస్టుగాలి యధ్యక్షులను
గిన కార్మికులనుసహజా తిరస్కరించుటను.

బిట ను రాజ కీ య సి తి

అయిదు కక్షల తేర్పడవచ్చును : కొత్త ఎన్నికలకై కలకలము

అయిదు కక్షల తేర్పడవచ్చును

కొత్త ఎన్నికలకై కలకలము

లండను, అక్టోబరు 21:—“నాథ తెలియదు, నీవు తెలియదు, ఎవరికీ తెలియదు.” అని ఎన్నికల కలకలము విషయమును కూర్చుంటున్న వారి ప్రకటన వచ్చింది. కక్షల లక్షలకు లక్షల వల్ల బిటను రాజకీయ పరిస్థితి మహాభీతి నవహముగ నున్నది. ఇంగ్లండు లోని 200 లక్షల సమృద్ధులలో నూడిన నూతన మండలములను అధిక సంఖ్యలకు పెంచుటకు ప్రభుత్వ మైనందున కలకలము మహాగా అనర్థమైనది తెలుచుకొన్నది. న్యాయాధికారి కృత్రిమములను అడ్డుకుంటూ వచ్చిన ప్రభుత్వ ప్రయత్నములను సాధించుట కాశీలో ఈ కక్షలను వారితో కొందరు పార్టీ మేములకు సమస్యను సహజముగా ఉన్నది. అయిన వారిలో ఎవరెవరే రెండువందల మొదలగునట్లు ఉన్న నలవికారు. ఒక్క నాథులను లాభించు, ద్వంద్వం 28 స్థానములకు, 24 వేది కార్మికాధ్యక్షులు, 18 వందల ఇండియన్ టెంట్లు అధ్యక్షులు, 11 వందల నాథులను గార్మికాధ్యక్షులు అధ్యక్షులు 18 వందల యూనియన్లు అధ్యక్షులు మొత్తము 71 వందల నాథుల ఇంట్ల ఇంట్ల జేతమునందలము న్యాయముల లింగులు, ఇండియన్ టెంట్లు లింగులు, కార్మికలు, యూనియన్లు అని నాలుగు కక్షల వారు ఎన్నికలకు పాల్గొనున్నారు. వేల లక్షల వారు కొంతమంది యూనియన్లతో అయిదువేలగా నేర్పడవచ్చును. ఈ కక్షలను వారందరూ జేరి 120 లక్షల వోటర్లకు తమ విజ్ఞప్తుల పంపుచున్నారు. వీరందరు 1918 సంవత్సరపు ఎన్నికలకు ప్రభుత్వము పాల్గొనినవారలు. అప్పుడే వారు సర్వసమముగా కేసులను గురించి నడిచి, జర్మనీ నుండి ధనాక్రమము పొంది “అనుచు మహా అత్యంతతో ఆలోచనలే నోట్ల సమీక్షించింది. ఈ కక్షల నల మువందల సంవత్సరము జర్మనీ ధనాక్రమము గోలుపోయి, చిక్కిపోయింది. అందున ఈ కక్షల ఒక్కొక్కరి, స్వదేశాధికారము నాశనమునందుటే యుద్ధమునందున వారు చూడను.

చేబట్టిను దర్శిగారల యత్నములు

చేబట్టినుగారు ఎంతవరకు కన్సర్వేటివు ధనసహాయ మందిగలదో సోదరములు జరుగుచున్నారేమన తెలియగలదు. ఎన్నికలు ముగిసిన తరువాత కన్సర్వేటివు చేరిన దర్శిగారల యత్నములు బహిరంగ పరచింది. అనేకమంది బలమైన వనీజు లండను లో న్యాయాధికారులకు చేరుచున్నట్లు తెలుపబడినది.

రెజినాల్డు మెకన్నా కన్సర్వేటివుల జేరుట

ఈ జీవితమునందు లింగులగా నుండిన రెజినాల్డు మెకన్నా గారి కన్సర్వేటివు నాయకులు తమపనులు జేసెట్లు తెలుపుచున్నారని తెలిసి లింగుల సమస్యలందు చాల తొందరలు నడుచుచున్నది.

లాయడు జార్జి గారు

పదిలముల పానులు కొయిలీషను

లిబరలులు-వారికి సహాయము

ప్రచారకర్తలకు పదిలముల పానులు కన్సర్వేటివు లింగులను, లాయడు జార్జి గారి ప్యాథెటిక్ నున్నారని తెలియ చున్నది. వీరికి సహాయముగా వారి రాజకీయ భవముల దక్షిణమును వారికి వచ్చి ఎన్నికలకు విజయము చేశారు. అయిన అతనిపక్షము తగిన అధ్యక్షులు లేకున్నారని వార మాన ప్రతిపక్షముగా లాయడు జార్జి గారి ప్యాథెటిక్ నున్నారని చూపుచున్నది. ప్రచారముచేయుచు వారి వ్యాధి సమస్యల నాశ్రయము ప్రయోగించునని మాత్ర మొప్పుకొనక తప్పదు. లాయడు జార్జి గారు తెలిసి వాడుచున్న కక్షలకై వాధారపడి వారిపక్షపు అధ్యక్షులకు సమృద్ధినిచ్చుట కొలదియే యైనను, వారి దక్షిణమునందు సమృద్ధుల ప్రజలు నిర్మలములకు నిది యొక్క నిదర్శనము.

కన్సర్వేటివు పక్షము

కార్మిక లభిక సంఖ్యలు గాఢముగా తొల్లింటికి బలవంతులగుచు రకునది నిస్సంశయము. కన్సర్వేటివు లభిక సంఖ్యలగుచురకునది సంశయంక మే. అయిన కన్సర్వేటివులు

మాత్రము తమకై ప్రజలకు విశ్వాసమునులులనే యూహించుచున్నారని. ప్రజలు కార్మిక ప్రభుత్వము నిర్వహించుటచే ట్లు హించుచుండి.

తొలిముద్రల సహాయము

లండను, అక్టోబరు 22:—కన్సర్వేటివు కూడికవిషయ మై దర్శిగారల విజ్ఞప్తులను తొల్లి యుండిన మంత్రులతో నిర్ణయ అనుకూలము. నే ప్రసంగించి వేరినిగూర్చి పక్షము నకు చింతించినది. వీరి ముద్రలకు, సంతృప్తి మంత్రము త్వరలో చేరు. ఏలాటి తొందరయందనాలదని నమ్ముచున్నారు. “బోనర్ల గారికి నా హృదయ ప్రార్థనలను మొసంగెదను మనమత్యంతము జేరి యుంటిమి ఎన్నికలకు కన్సర్వేటివు విజయముల ఒందగూడదో తెలియదు” అని 15. ఎ. గ్రీన్ బాస్కావినుగాను పలికిరి.

కొత్త ఎన్నికలు

సర్వసమ ప్రచారము

అనేక సమావేశములు

లండను, అక్టోబరు 22:—ఎన్నికలకు రాజకీయ ప్రచార మతితీర్చుకు సర్వసమములను గురించుచుండి. దేశము తెల్లదలను 15 లక్షలములు జరిగెను ఉపన్యాసము లివ్వబడినది.

615 స్థానములకు 1000 అధ్యక్షులు.

వంశ వారమునాడు టర్కింగ్ మావేళలందు బోనర్ల గారి కనుకూలముగా, ముందు కన్సర్వేటివు మంత్రులగా నుండిన మేకన్నా గారు ప్రవర్తించుచు. నూతన పార్టీ మేములందు 615 స్థానములకు నుమారు 1000 వందల అధ్యక్షులు నిలుచుచున్నారని తెలియచున్నది.

బోనర్ల గారు సార్వభౌముని సందర్శించుట బోనర్ల గారు నిన్నటి సాయంత్రము బకింగ్ హామీ సౌధ మందు సార్వభౌముని సందర్శించిరి. ఆ సందర్భమున సందర్శించిరి తెలియదు. పార్టీ మేముల విమర్శలకు సహాయము ఇచ్చియుండవలయు, తే కన్సర్వేటివుల మంత్రుల నెన్నుకొన సమర్థులయే తెలిపియుండవలయు.

ఎన్నికలు ఎన్నడు జరుగుట సందేహము

రీటీలు, అక్టోబరు 22:—బోనర్ల గారు కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ మేర్పాటుల వాధారపడియున్నారో లేక పార్టీ మేముల విమర్శలకు సహాయము ఇచ్చుటచేత కొత్త ఎన్నికలు జరుగుట సందేహమే. ప్రజలకు విజ్ఞప్తులకు మంత్ర ముగారు ప్రయత్నించునని అనేకములు కలచుచున్నాయి. ప్రజలెల్లు సమృద్ధుల కక్షలతో తెలియజనదు.

ప్రీ టిటరులు ప్రబలిరి

ప్రీ టిటరులు టిటరు లగుటచే జరిగితు తెల్లు మారునో తెలియదు. బోయిర ఎన్నికల తరువాత పురుష టిటరులలో మార్పు చాల కలిగినది. నిర్మలముగా కన్సర్వేటివు, లిబరలు, కార్మికల కని సమృద్ధులు మార్పులను పూర్వము బోయియ్యబడవు. చేబట్టిను కన్సర్వేటివులనియు, లాయడు జార్జి లిబరలు లనియు ఇండియన్ టెంట్లు లిబరలు లనియు కార్మికల లనియు. రాజకీయ పక్షము లన్నియు పలుకెగలై చిలిపోయి నది. అన్ని మండలములందు కక్ష విభజన జరుగెను. కాని యిట్టి రాజకీయ పక్షములకు ఏదేని జరుగవచ్చును

కొత్త టిటరులు

1918 సంవత్సరపు ప్రజాశాసనము కనుకరించి టిటరులు తొల్లింటికి రెండంతరై ఇప్పుడు నుమారు 200 లక్షల వందల టిటరులు లున్నారు. 1918 సంవత్సరమునందు యా కొత్త టిటరులకు విజ్ఞప్తులకు పంపబడియుండెను. అయిన వీరి ఎట్లు జరుగనో తెలియ నేరకని తరముకాదు. మొన్న నే యుద్ధ వంశ రిందియుండెను. సార్వభౌమ్యమునందరికి కావలసియుండెను. అప్పుడే వట్టి కక్షలలో నడిచియుంటి అని నుండినవికలు నావికలు టిటరులకై 1918 సంవత్సరము సమృద్ధులు నూటికి 50 వంతున కన్సర్వేటివులకు ఇచ్చబడినది. ఇప్పుడెట్లు ఎన్నికలు జరుగునో అచట సమృద్ధుల కక్షలకు నడిచి అందరు సమృద్ధులన్నారు.

చర్చిలు స్వతంత్ర లిబరలు

వారి ఎన్నికల విజ్ఞప్తి

లండను, అక్టోబరు 22:—దేశీ అన్యాయములను జయించి యున్న చర్చిలు గారు తమ మండలములకు పంపుకొనిన విజ్ఞప్తుల బట్టి లిబరలు స్వతంత్రముగా తా సర్వసమములను తెలియచున్నది. సా. ఘోష పరిపాలనమును విశ్వాసముగా కష్టపడు కారిత చిత్తులును, అభివృద్ధి నాశించు కన్సర్వేటివులతో నాతడు సహాయ పడుననిబాడ తెలిపెను.

నూతన తురుష్క ప్రభుత్వము

కలిపాగారికి అధికార మేల - రిపబ్లికన్ పార్టీ ప్రసంగము

లండను, అక్టోబరు 22:—రిపబ్లికన్ పార్టీ గారు కాన్ స్టాంటి నోపిలం దొంగిన యుపన్యాస భాగములు తెలుపు పుతికా విశేషం యిట్లు తెలిపెను. కాతీయ సంబంధము మీదను, అంతర్జాతీయ భర్తృబద్ధమైయున్న, తురుష్క విశేష పరిపాలన ముండినను. పార్టీ కన్సర్వేటివు సాంప్రదాయముల ననుసరింప తుర్కీ నిర్దేశించియుండెదలెను. ప్రజాపరిపాలనముతో సార్వభౌమ పదవి కూర్చబడెను. ప్రజాప్రాతినిధ్యము లేక, తుర్కీ పోయినవి పార్టీ కన్సర్వేటివులకు. తురుష్క ప్రజలకు రాజాధిపత్యమై యుండును. కలిపా యుండుటకు నాకు ప్రతిపూర్ణ సహాయము లేదు. కాని, కలిపా భూపరిపాలనా భావము నడుచుకొనల యును. ఇవాళాది కాంచు మొక్కనియెడ నుండుట యంతి వరకు తెలిసినరాజకీయదోషము. ఇప్పుడైన దోషము నివారించలయు అని పార్టీ గారు ప్రసంగించిరి. ఇకముందు తుర్కీ యందు నెలకొల్పబడబోవు బోల్షివిక్స్ ప్రభుత్వము నీ యుపన్యాసము తెలుపుచున్నది. ఈ తురుష్క సాంప్రదాయ ప్రభుత్వముపై యావిమర్శలను అడ్డు, పార్టీ, అప్పు సోషలిజం, ఇండియన్ దేశము లందున్న మహమ్మదీయ ప్రజలతో తేచుచున్నది. టిటరులు నుల్లినకన్న తిమ్మెలకుడు భయపెట్టుచున్న ఈ యుపన్యాస ముకల్ల వారేమి జరిగిన భావము మహమ్మదీయో తెలియ నున్నది.

తురుష్క ఆర్థిక దశ

కాన్ స్టాంటి నోపిలం, అక్టోబరు 22:—అర్మీనియన్ జరిగిన తరువాత కాన్ స్టాంటి నోపిలం లిసిటులును మార్పులకును విశేషములు బహిష్కరింపబడిన సర్వసమములు, వాణిజ్య కన్సర్వేటివు తిసివేయుటకును తురుష్క ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారని అంగారా నుండి తెలియచున్నది. ఈ కర్మ విశేష వాణిజ్య పరిస్థితిని చాలరకు మార్పును

స్టేట్స్ స్వతంత్ర్యము

సోవియటుల ప్రత్యుత్తరము

లండను, అక్టోబరు 21:—ప్రచారకర్తలకు సహాయములకు ప్రాతినిధ్య మియ్యబడిన ఎం. టెంట్లుకు నోటు పంపి యుండగా ప్రత్యుత్తర మేని రాలేందులకు అచ్చెగ వొందుచు ఒక యుత్తరువు రున్యాలిటను కంపుకొనినది. స్టేట్స్ సమన్వయములది, ఇంగ్లండును గూర్చి ముచ్చటించి తరువాత స్టేట్స్ సమన్వయ పరిష్కారమునకై ప్రత్యేక సమావేశమును గూర్చుట అన్యాయమునందు, స్టేట్స్ విషయము ప్రసంగించు వపుకు సంకతులు రుపి గాకు తెలిసి యుండవలెను. ఇండియన్ మున్నది. ఇంతకు ముందు జరిగిన సామీప్య ప్రాంత సమావేశము నందు రున్య అనేకతాముల పాల్గొనియుండెనని ఆనోటు చివర వారు ప్రాసరి.

మిత్రమండలి తీర్మానము

స్టేట్స్ అక్టోబరు 21:—రున్య ఖండించిన రీతిని ప్రాంత ప్రభుత్వం స్టేట్స్ సమన్వయ కేసులందును తీర్మానించుచు. కల్ల సముద్ర రాజ్యములు, రున్య, తుర్కీ, బల్గేరియా దేశము లిందు కాన్సర్వేటివులకే. పార్టీ కన్సర్వేటివు ఈ రాజ్యములై 13 వ తారీఖున జరిగిన మహా సమావేశమునందు పాల్గొన వలెను.

భారత పాణిజ్యము.

నేపాలీలు జర్మనీకి సహాయము.

లండను, అక్టోబరు 20:—బంగారం నున్న నేపాలీ టిటరు వ్యాపారులు జర్మనీకి ధన సహాయము చేపూర్వ నున్నారనియు, ఇంగ్లండున వర్తకులకుడ సర్వసమముల వారిని జేరినవారికూడ సహాయము నిర్వహించుచు, డెయిల్ తెలి ప్రాపులకు మిత్ర గారు ప్రాసరి.

జర్మనీ మాతృకము

బొంబు 1920 మార్పులు

రీటీలు, అక్టోబరు 21:—దేశీ పురుష అకము మొదలైనది X నే ఒక పాండునకు 1920 మార్పులు అని భ. తెలుపబడినది.

విశాఖపట్నము రేవు

పని ప్రారంభ మగుట

విశాఖపట్నమునందు కొత్త వార్డును కట్టుటకును ముగిసిన కార్యక్రమము ప్రారంభమయినది. ఈ వార్డు కట్టుటకు డెంగులు వాగవూరు రైల్వేకుంపెనీవారు 5000 ఎకరములవిస్తీర్ణముగల ప్రదేశమును స్వాధీనపరచుకొని యున్నారు.

వార్డును సమీపమున కరిత్రమును అభివృద్ధిపరుచుటకు తగు వసతుల కలగజేయుటకు ఇంకను ప్రక్కనయ్యి పోవలెను ఎకరముల విస్తీర్ణముల ప్రదేశమును పుచ్చుకొనుటకు కూడ ఏర్పాటులుచేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతము మూడు స్త్రీచురులు యుటకుమాత్రమే ఏర్పాటులు చేయబడును. వార్డును అతివికాలమైనది గనుక ఇంకను ప్రక్కనముగ వృద్ధిచేయుటకు తగు అవకాశమున్నది. వ్యాపారము అభివృద్ధిగాయజుచున్నది వార్డునందుకూడ కొత్త మార్పులు చేయబడుచుండును.

30 అడుగులలోను నీల ఎల్లప్పుడుండును. ఇందులకు కొంత ప్రదేశము వల్ల ఇంకచేసి రేవుతో కలుపకలెను. మిగిలిన ప్రదేశము చక్కబరచి పరిశ్రమ వ్యాపారాభివృద్ధి అనుకూల మగుటకు కార్యకర్తలను నిర్దేశించు నున్న గునది నిర్మించుటకు పనులుచేయు చేయకలెను.

కొనసాంయలు డిపోలు

కొనసాంయలు టాకును కట్టుటకు కరువగున రేవునకు అనుగు. పెద్ద కొనసాంయలు కంపెనీలు టాకులు కట్టుటకు భూమి కావలయునని దిరభానులు పోషియున్నారు.

రైల్వే సౌకర్యములు

వార్డులో మూడు రైల్వేసౌకర్యములు కలగజేయుటకు ముగిసిన రైలుమార్గముల నిర్మించు విషయమై డెంగులు వాగవూరు రైల్వేకుంపెనీవారిలోచియి యున్నారు. వి. యం. ఆర్. బండ్లు, యం. యస్. యం. ఆర్. బండ్లు, యం. యం. ఆర్. బండ్లు కలియునట్టి గొప్ప స్టేషను స్టేషను పెట్టుబడును. విశాఖపట్నమునందు, విజయనగరము పోస్టాఫీసులకు గుండా రెయిలువారు రైలుమార్గము నిర్మించుచును. ఈమార్గము రైలుమార్గము నిర్మించుటకు మధ్య ఇండియా విశాఖపట్నం రేవు కలకత్తా బొంబాయి రేవులన్న సమీపము కాగలదు. మధ్య ఇండియా ఎగుమతులు దిగుమతులు అధికము. ఈ రేవునకే వచ్చుచుండును.

మాంగనీ వ్యాపారము

విశాఖపట్నమునందు మాంగనీ వ్యాపారము అధికముగ నున్నది. వేరునెయ్యలు, బెల్లము, కర్రకాయలు కూడ అధికముగ ఎగుమతి కావలయున్నవి. కాని ప్రస్తుతము దిగుమతులు రేవు ప్రయాణికులు మాత్రము అనేకులు ప్రస్తుతమున్న రేవునే ఉపయోగించుచున్నారు. బర్మాకుండిలి వరమాగాటిలో పని చేయుటకు వేలకొడి. కూరీలు ప్రతిసంవత్సరము బర్మాకు పోవుచున్నారు.

ఇట్టి పరిస్థితులకు సమీపసౌకర్యములన్నియు కలిగిన మంచి వార్డును విశాఖపట్నమునందు నిర్మించిన ఎంతయో లాభము కలుగును. కార్మిక ముప్పు ఇంటి అంత తీరముగ లేనందున కొంచెముభయంతోడనే పని జరుగవచ్చును ఈవార్డుకు భారతదేశమునందు ప్రాచ్యదేశములందు ముఖ్యముగ వార్డును నుండవలసి స్థలవ్యాపారాది విశేషములనుబట్టి ఊహింపవచ్చును.

రైల్వేకుంపెనీవారు వార్డును కట్టుట ఆసాధారణము. ఈదేశమునందు అన్ని వార్డులు ప్రభుత్వమువారివి. ఈ డెంగులు వాగవూరు రైల్వేకుంపెనీవారి 6 లో 5 వ వంతు వాటాలు ప్రభుత్వమువారికే యగుటచే ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యము అధికమునందు అధికముగ నుండునని చెప్పవచ్చును. ఈ రేవుగల్గ ప్రత్యేకముగ మధ్యరాష్ట్రములకు అధిక మగు లాభము కలుగును.

జిల్లా వ్యాపారము

ఈ వార్డును ముఖ్యముగ ఈజిప్టు మినుల లాభకరముగ నుండును. ఈజిప్టు విస్తీర్ణము 17222 చదరపుమైళ్లు ఇంత పెద్దజిల్లా భారతదేశమునందు యెరుకునలేదు జిల్లా ప్రధానపట్టణమును విశాఖపట్నపు జనసంఖ్య 43000 ఇచ్చుటనే ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు నది కొందరు తలచుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రము నిర్మించుటకు ఈనగరమే ప్రధానపట్టణముగ నుండు నని కొందరు తలచుచున్నారు.

‘విశాఖపట్నము మధ్యకరగజాలకే’ అను పుస్తకమును కొన్ని సంవత్సరముల క్రితమే వి. సి. జి. థామసుగారు ప్రకటించియుండిరి వా రాపుస్తకమును డిల్లు ప్రాసెరి—

“ఇతరప్రదేశములకు పంపుటకు తగుసౌకర్యములున్న గాని సారవంతమగు భూములయందు పంటలుపండుట నిష్పయోజనము. విదేశ వ్యాపారము లేనిదేశము విశ్వవ్యాపారమునందుండవలదు. ఈవిషయము లన్నియు విశాఖపట్నముపట్ల అనుగర్తించును. విశాఖపట్నము ప్రకృతిసౌకర్యములు గలిగిన రేవు ఇచ్చట వాదాపు 30 అడుగులలోనుండు నదియున్నది ఈప్రాంతములవారికి చిన్నవావలను కట్టుటకు రిచేరు జేయుటకు అనుభవముగలదు.

కలకత్తా మద్రాసు నగరములమధ్య బంగారాఖాత తీరమున, మధ్యఇండియాసమీపముగ ఈనగరమున్నది. వ్యాపారాభివృద్ధికేఅనుకూలమగు సౌకర్యమున్నది. సైనికవిషయములందు కూడ ఈరేవు లాభకరముగ నుండగలదు.”

ఆలిగడ్ ముస్లిమ్

నిశ్చయి ద్వాలయము

సంస్కృతవిద్యాభ్యాసమున

కేర్నాట్టు గావించబడుట

ఆదివారము వాడు జరిగిన ముస్లిమ్ విశ్వవిద్యాలయసంఘసభలో 50 మేజీగారు విశ్వవిద్యాలయమును సహకార భావముతో కొనసాగించవలెనని హెచ్చరించిరి. అససమయైన పనులను నిర్మించిన పిదప మూలాదాబాదు వాస్తవ్యులు యాకూబ్ ఖానుగారు విశ్వవిద్యాలయమున సంస్కృతవిద్యాకాళి కల్పింపవలెననియు, ఇస్లాముతరము యొక్క సస్సనమద్దప్పికిది యనుగుణముగ నుండు ననియు పీఠిని నాచి హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున అచ్చీకాళి కల్పింపవలెననియు అందుచే హిందూముస్లిము సఖ్యులు బలపడుననియు పలికిరి. తీర్మాన మేకగ్రీకుముగ వామోనింపబడినది. “వైవాహికమున వెంకీజ్ఞానము సుపాదించును” అను మహమ్మదుగారి వాక్యమును విశ్వవిద్యాలయము వారు మకుటముగా నంగీరించిరి. సభాకార్యక్రమము లోనే జరుగవలెను. సం. 1307 24 నెలనుండి 26 నెలకు తమ విరాళమును హెచ్చించినందులకు వైవాహికానికి గుండము లర్పింపబడినది. ప్రభుపట్టప్రదానభక్తు లేది నేర్పింపుడని విశ్వవిద్యాలయాధ్యక్షుగారి లగు భూపాలులేగము గారి ను పాఠ్యక్షులు కొరికిరి. ఈ పాఠ్యక్షులు తమ నివేదికమునందు అససామోద్యమమువలన 1921 వ సం. న విద్యార్థులసంఖ్య 888 నుండి 512టికి తగ్గిననియు, ఇప్పుడు 650 నుండి విద్యార్థులు లున్నారనియు, దేశమున నెల్లడలకు విశ్వవిద్యాలయము లేర్పడు సీదములలో విలీనమిది విద్యార్థులుంటు కుభ మూడవ మనియు; ఈ విద్యాలయముయొక్క ప్రాముఖ్యమున కిదియే సదర్శన మనియు చెప్పిరి.

పిదపమహా సైనికులు రివనీయర్లుగమున వారము కోజుల క్రిందకు గుడ్డల నెక్కుకొని పోవోవుచున్న యొందొక ఒక బ్రిటిషు సైన్యము కాల్చిచంపెను. 20 వ తేదీన 31 వ పూబాబీ పటాలములోని భారతీయోద్యోగి యుని కద్దరు కొంకూలు పోవుచు కాల్చిరి. ఆయూరిలోని పోలీసులే ఆనుహించుచున్నారు. పరిహర్షణ కావలనున్నవారు నేరము కావించలేదు.

దీక్షితారాధనము

యందుభి సం. కార్తిక శుకల శనివారం (ఆం. 10-25) శ్రీ చిదానందసరస్వతీస్వామిలు (నందిగజ లక్ష్మీవారాయణ దీక్షితులు) వారి గౌరవ యారాధనము కృష్ణాజిల్లా కైకలూరు నందు శ్రీకోటిశ్వర కన్యగారి ప్రాధాన్యముచేత విపులముగ జరిపించబడును. ఆనాడు తమతమ గ్రామములందు శ్రీదీక్షిత శిష్యుకోటి! చేరినవారలు వారి యారాధనమున కరిపించుకొనవలయును. అనకాపేట తేదీవారి కైకలూరునకు విచ్చేరు ప్రార్థితులు.

క. మార్కండేయు వర్ణం.

కొంకణి భాషముగ కొత్తగా కట్టుబడుచున్న ఆధునికత లో కొన్నవచ్చి కొన్నములకై బిరుదావాగా రిచ్చిన 35 నెల పి. కియును మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి.

సామీప్య ప్రాచ్య సమస్య

గ్రీకుల నిర్గమనము

కాన్స్టాంటినోపిలు, అక్టోబరు 20: — గ్రీకులు ఖ్రీస్తును వదిలిపోవుట కొనసాగుచున్నది. ఖ్రీస్తు స్థానికపరపాలనము విషయమై మిత్రమండలి ఉద్యోగులును రావెతు పాపాగారును కలసి ఆలోచించిరి. తమ ఇండ్లలో నుండువారిని ఎట్టి బాధలు పెట్టుమని అంగీకార ప్రభుత్వమువారి పక్షమున రావెతు పాపాగారు వాగ్దాన మొసరిరి.

రెండువందల తురుష్కులై నికులు ఖ్రీస్తుచేరుట

రావెతుపాపాగారితో 200 తురుష్కులైనికులు కిక్ కెడ్జి చేరిరి. అచ్చటివారు వీరికి గొప్పస్వాత మొసరిరి.

సంధిసభ

సంధిసభ సమయకు నెలమధ్య జరుగెను. సెవర్సూడిని మార్పుచే గలగు ఆర్థికసంబంధముగు మార్పులను గురించి ఆలోచించుటకు సమర్థులప్రత్యేక సభ సంధిభక్తుముందుగ జరుగదని తెలియుచున్నది.

బర్లిను, కెయిసా, బోకెయో, పెట్రోగ్రాడ్, బ్రూసెల్స్, హేగునందలి గ్రీకురాయవార వ్యవస్థలను గ్రీకుప్రభుత్వము వారు వ్యయమును కల్గించుటకై తీసివైచిరి.

మచిలీపట్నం

(ఒకవిలేఖకునినుండి)

తాలూకాలోర్లు అక్టోబరు 20: — కొలదికోజులక్రిందకు భట్టవెయ్య ప్రలో ప్రస్తుతపు బందరు తాలూకాలోర్లు రెండుగా విభజింజే విషయములో యోచించుటకు గాను నోక సభ జరిగెను. ప్రతివాడు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నోటిచ్చిరి. దివితాలూకా మంబర్లపాదా వ్యతిరేకముగా నోటిచ్చిరి.

ముగిసిపోలిటి

మా పురపాలకసంఘమువారు, ప్రభుత్వమువారిద్వార నుండి లబ్ధయోజనైవల రూపకములు అప్పుపుచ్చుకొన్నట్లును, ఆ ప్రద్యము నీటికోకాయిల వ్యాపకము నిమిత్తము వినియోగించదగినయు తెలిపినవచ్చినది.

పాతోగారు

నిష్పంధించిత ప్రాధమికవిద్య ప్రవేశపెట్టే విషయము లో, పాతోగారు యావట్టుమునకు వచ్చేనెలలో ఏతెంచదరట.

భన్వారి జనుంతుత్సవము

ఈ నెల 17, 18 తారీఖులకు, పురమంజిరములో భన్వం లేరి యుత్సవము జనుప్రదముగా జరిగెను. మొదటి కోజున కల్లూరు నూర్యాళారాయణరావు పంతులుగారును, తరువటి దివమునే వావిలూరు వెంకటకవివధానులు గారును, అధ్యక్షులే వహించిరి. పట్టణములో నున్న ఆయుర్వేద వైద్యులందరు వచ్చిరి. 19 వ తేదీ యువయువకు భన్వంకరి చాయాపటమును బలవంతపుములో పెట్టి, కన్నాయి వాయిద్యముతో పురసంక్రీరకపలిపిరి.

ఖద్దరు

భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య పంతులుగా మిట్టా ఖద్దరుకాణ మొకటి కొంగుతరిపునకలయ. సీతారామయ్య గారు, కాదా శ్రీరామకృష్ణుగారు జరిగొందరు ఈ సీ విడికివెల్లి ఖద్దరుగుడ్డల నమ్మచున్నారు.

సంయుక్త రాష్ట్రములలో నిష్కాభోధిత

ప్రారంభ విద్య

మూలాదాబాద్, బరీల్లి, బారామాహూర్, బులందష వాత్, షమ్షీపూర్, ఘాజీపూర్, కాశీపూర్ ముగిసిపోలిటి లలో ఆరేడ్లకు కమ్మన 11 యేడ్లకు ఎక్కువకాని గురుకుల పిల్లలందఱును నిష్కాభోధితప్రాంతభవిద్య గలపట్టణములలో అధికాయలు తెల్పింపజరిగిరి.

విచారికరముగ మృతి

21-వ తేదీని బోబాగు విశిష్టా కేసరి రత్నతో నివసించుచున్న తీలాస్వామియను పార్వతీ కేసరి రత్నతోనూడ సీతారామ పోవుటకు గుఱుల ధరించుచుండెను. ఆప్పుడు మందుచుకొనియు యొక రివాల్వరు ప్రేలి గుమె కన్యకోశముగుండ మానేకొని పోయెను. ఆనాడుతేకి గొనపోవుచుండ నామె ప్రోవలో చని పోయెను.

మన్యపు వివరము

ఇట్లుగా అడవులచేతను, ఎత్తగుండలచేతను అపూర్వములగు వాగులచేతను అవృతమైయుండు ప్రదేశమున మన్యమందును, ఇట్టి ప్రదేశములందు నివసించుచున్నవాగులను కొండవాండ్రుందురు. అం దొకచోటను కొను లని పేర్కొనబడుచున్నది. ఇప్పుడట్టి ప్రదేశమున నొకత్రుయిని నాయకత్వముక్రింద నొకపితూరి లేవదీయబడిన దనువార్త వివరమయ్యెను. ఇట్టి పితూరి లనేకపర్యాయములు బయలుపడెడివి. అట్టివి అనతి కాలములోనే సమసిపోవును. వచ్చినది కాని ఆకాలముందు పితూరిలు బయలుపడెన ప్రదేశమందలి సామంతులయొక్కయు, పితూరిదారుల దాయాదుల యొక్కయు సహాయసహకారములు ప్రభుత్వములకు తోడ్పడుచు వచ్చెను. ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి అట్టివిష్వడు లోపించిన ట్లనుమానింపవలసి వచ్చుచున్నది. ముతాదారుల ముతాలను కళపతయకొనుటకును, అరణ్యములయందును కొండలయందును పోరునలప కేర్పరలగు వారల నన్యప్రదేశములనుండి కప్పించుటకును గత మెద్దియో గోచరింపవచ్చును.

అడవులందు ప్రదేశమునందు కర్మ సాత మధికము. పొగముం చెట్లను, శిశుధాన్యకూడ సహింపవలసి కాంత యుండును. అపరాధమువలన నుర్రుకొట్టి యగుపించని గూడెములు కూడ అక్కడక్కడ గలవు. శిశుధాన్యకూడ కిది ముఖ్యనివాసస్థానము. ఈ ప్రదేశములందు వసించువారలకు ఏలే జలధారములు. అరణ్యములే పంటభూములు, దుర్గ మరణ్యమధ్యములును, ఎగబాకి వెళ్లెట్లు కై నను వీలులేని కొండశిఖరములును, పిరికి నివాసస్థానములు. ఎట్లు వర్ష కాలమందు తప్పు తడితరకాలములందు చాలవలన అంతర్వాహినులు. వీటియందు నిర్మలయగు నీరుగుతావులు, తరుచు ఈ ప్రదేశములందు సంచరించువారలకేగాని అన్యల కగోచరములు. అక్కడక్కడ నీటి ఊటలు కూడ నుండునుగాని, వాటియందు దూరసేరు వివరములు. ఇంట్లు వెకగపించుచుండునుగాని, సమీపించుట కశవగు మార్గము లగుపించవు. పిరికిని పెట్టెకొట్టెలై యలరారుచుండును. అరణ్యములు, కన్నులదకయే, ఫలించి పిరికి జీవసాధార సౌకర్యముల నొనగూర్చుచుండును. వీరలకు మానవత్వములగు ప్రమాదములనుండి యొత్తిడి తక్కువ. దైవ ప్రేమితులగు నాధనసం త్రికలని సౌకర్య మెక్కువ.

వీరు లోభులుకారు. కువ్వరత్నమున నేమో యెఱుంగరు. తెలియని ముగ్ధులే కాని, తెలిసిన ముగ్ధులుకారు. అస్థత వాదిత్వము నెవగింతురు. వత్సలైయున్నప్పుడు పిరికివారే. కళము తప్పింపుడు మాత్రము అకలిమాన వైద్యసాహసములను బ్రదర్శింతురు. అడితప్పురు. పిరికి బొంకరు. పరస్పర వైషమ్యములకు తావియ్యరు. పొరబాటును దాని నొకన్యాయతగా పరిగణింతురు.

ఇట్టి నిజలక్షణములును, సహజసౌకర్యములునుగల పిరికి వైరము పొనగుట ప్రకృతి నెదుర్కొనవలసినవచ్చుటగానే

భావింపవలసివచ్చును. ఎదుర్కొనవలసినది, కార్మికులు, కల్కాపోదకములు, విషపీచికలు, జడివానలు, తాపజ్వరములు. దాటవలసినది, కీ కారణములు, వడిగలయేట్లును, ఎత్తగుండలు, తప్పించుకొనవలసినది విష వర్షములు, క్రూరమృగములు, మొదలగునవి.

సమభూమియొక్క వైకల్య మత్యల్పము. విషమత్వ మెక్కువ. ఆహారపదార్థముల సహాయముగా చేర్చుటకు గల సౌకర్యములు తక్కువ. చొచ్చెడుమార్గము లతిదుర్లభములు. వెలువడవలసిన త్రోవ లగమ్యగోచరములు. వైరము సాగుట, వ్యయప్రయాసల కారకము. సాధించుటకులని ఫలితము శూన్యము. ఉపేక్షాభావము ప్రతిపాదకము.

శత్రుత్వ కారణ మిగతవలన తెలియదు. శత్రువుయొక్క లోపము లింతవరకు గుర్తింపబడినట్లు గోచరింపదు. శత్రువు యొక్క ఆయుధములగాని, ఉనికిపట్టుగాని యింతవరకు నిరూపించబడిన ట్లగుపించదు.

ఇట్టి పితూరికొండలను సాను, దాన, భేదోపాయము భేదింప యత్నించుట శ్రేయస్కరము సంకారమువలన ఏకగులను, శత్రు వ్యూహములను భేదింపటకు వాని దాయాదులను, వైషమ్యములను నిరపాశముగా దారిదీయించుటకు, అరణ్య మార్గములను, కొండబాటలను బాగుగా గుర్తింపగల అడవివాండ్రునెట్లు నిడుకొనుట ఉత్తమోత్తమము. దండన పద్ధతికంటె ఉపాయముచే సాధింపజూచుటయే నిరపాశమగు సాధనము. విలువ్వుంతవరకు సన్నిహితప్రదేశములందుండు సామంతులయొక్కయు సామర ప్రభావముదాయముయొక్కయు సహాయసహకారములను గలిగి యుండుట సర్వోత్తమము. అడవులలోనికి పారిపోయిన గజదొంగను, ఆలకాపరిహరవాడు గుర్తింపగలిగినట్లు అయిదు కందలరూపాయిల జీతము వుచ్చుకొను, పోలీసు ఉద్యోగియొకడు గుర్తింపలేదు. భద్రాచలం తాలూకాలో నెల్లిపాక అనుగ్రామము వద్ద, పోలీసువారి స్వాధీనములో నుండి అడవులలోనికి తప్పించుకొని పారిపోయిన గజదొంగ అని పేరుకడసిన ఎఱుకలవాని చరిత్రయే దృష్టాంతము.

ఈ అల్లరి, కోయలకు ప్రభుత్వోద్యోగులచర్యలయొక్క ఒత్తిడిచే నుద్బవించినది కాకపోయి యుండవచ్చును. ప్రభుత్వమువై క్వేషము పురికొల్పజూచిన ఒక కల్లడి చేకనైనై, కొండకిరి గల యను రాగము చే, వాని చర్యలను, హర్షించి, కొండరను కరింపజేయుచున్నది. కావున అనతికాలములోనే సమసిపోగలదు.

ఇట్టి స్వల్పాంశములలో కల్పితములు చేయుట కంటె సమచిత్తోపాయములచే సాధింపజూచుటయే, నిరుపద్రవ కర మగు మార్గము.

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం

గత గ్రాక్షేణిలుగారు 20 నెలల కాలపుమీద కడలు చుండుటచే వారు ఇండియాకు ఆయుధభాగా కార్యదర్శిగా రాజులరు.

అనంతపుర సహకారసభ

29 వ తేదీని అనంతపురమున జరుగును

అనంతపురం జిల్లా సహకారసంఘమువారి 5 వ సమావేశము యీనెల 29 వ తేదీని అనంతపురమున చెన్నపురి కానన సంఘసభ్యుడు ఏ. రంగనాథమొదలవారుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును.

నేషనలు హోమురాలు-లీగు సభ

అప్పుడే అనంతపురమున నేషనలు హోమురాలు లీగు రాజకీయసభగూడ జరుగును. ఆ సభకు పి. శివరావుగారు (బల్లారి) అధ్యక్షుడు. జి. రామేశ్వరరావుగారు సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు.

హం పెద్దూర్ సమ్మె

సమ్మె జరుగుచునే యున్నది. పిక్కెటిగు జరుగుచుంటున్న పోలీసు విలీనరీతముల కారణి గాయుచున్నది. ప్రేమయూ నియన్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు చమకలాలూగారి చుట్టినే యుండి డిప్టీ కమిషనరుగారితో సంప్రదించిరి. సమ్మె అంతముం దవచ్చును. చివరకలాలూగారు పనివాండ్రను 23 వ తేదీనుండి పనిలో చేరుడనియు, వారికవ్వముల దీర్చుచునియు హెచ్చరించిరి. యజమానులు నిష్కర్షగా నేవియు వరకుల కంగీకరింపలేదు. పనివాం ద్రేవరతులను కోరిక పనిలో ప్రవేశించి.

అంతముండుట

23 దినములైన పిమ్మట 23-వ తేదీ యడయమున సమ్మె అంతముం దెను. 6 గంటలకు పనివాండ్రు పనిలో చేరిరి. చమకలాలూగారు క్రిందివలె లంగీకరింపబడు నని తెలిపిరి:— (1) అందరు పనిలో చేరవలెను (2) పూర్తిజీతము నిచ్చునరు పనివాం ద్ర ప్రతినిధులును యజమానులును కార్మికుల కవ్వములను విచారించినర్థమయినచేదరు (4) కార్మిక ప్రతినిధులు తాతాకంపెనీ ప్రతినిధులు, ఓట్ విలయగారును బొంబాయిలో సంప్రదించి కార్మిక సంఘమునకును యజమానులకును మధ్య తగవును పరిష్కరించెదరు.

ప్రకటన

(367)

శశ్వము గోదావరిజిల్లా. బాటియంఘసభయు, కార్య నిర్వాహకసభయు, 27-10-22 తేదీ శుక్రవారం ఉదయము 8 ఘంటలకు తాడేపల్లిగూడెములో డాక్టరు నజీరు అహమ్మదు గారి గృహముందు సమావేశమగును. చాలా ముఖ్యవిషయములు ఆలోచనకు వచ్చును గాన జిల్లా సంఘసభ్యు లందఱును దయచేయ ప్రార్థితులు. ఈ సభకుగూర్చి వ్రాసిన కార్డులు సభ్యులకు అందినను అందకపోయినను, యీ ప్రకటనయే నోటీసుగా భావించి అందఱును దయచేయ ప్రార్థితులు.

పల్లెలో జిల్లా బాటియంప యర్రమిల్లి. మంగయ్య, సంఘము యెలూరు, కార్యదర్శి.

ది కీల్ ఫాన్

కీల్ ప్రెస్సరు విననకట్టలు ప్రపంచమందు అంతటను వాడుకలో నున్నవి. మలినము తీసివేయుటకును, గొప్పభవనములందు గాలిని ధారాళముగా ప్రసరింప జేయుటకును, గనులయందు గాలిని ధారాళముగా ప్రసరింప జేయుటకును, ఇదే ప్రకారము గాలి ఆవశ్యకమైన స్థలము లన్నిటిలోను అవి ఉపయోగించ బడుచున్నవి.

మా జాపితాకు వ్రాసిన పంపబడును.

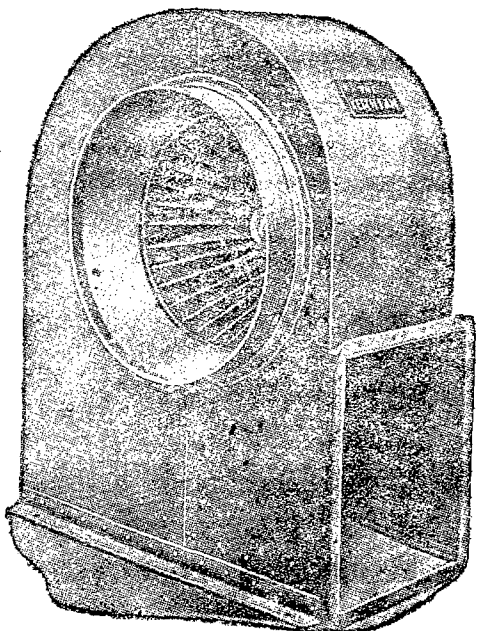
Marshall, Sons & Co. (India), Ltd Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.

And at

Calcutta, Bombay, Lahore, Bezwada & Tanjore.

A. A. A

మంగళవారము

శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు

- రాధలోల నీరు నిదిగో రహస్యహాతి చేకొనాము శేషశయన చెలగి రాధతో॥
 - అశ్మభక్షితోడ నీరు నర్హమిచ్చెదా ఆరగింపుచున్న నీవు ఆదిపూరుషా॥
 - నిత్యపూజితం నీకు నిర్మలాశ్మతో నిష్కలమూర్తి మేదో నీవు దెబ్బము॥
 - బాల్య ముప్పటినుండి నిన్ను భజనచేసితి తల్లితండ్రి నీవె యనుచు దలచి వేడితి॥
 - బంధుస్థ మనెడివారి పంచజేరనూ కష్టమందుచోయి వారి కరుణ వేడనూ॥
 - పొట్టకూటికొలుపు మమ్ము కష్టపెట్టకూ ఇష్టసంపదిచ్చి యెపుడు యీవు గావుమా॥
 - సిన్నతండ్రి పెద్దతండ్రి ప్రీతిపుత్రులూ మారుసాత్తు కాళ జేరి వాడుచేయగా
 - అన్న గారు కన్న వారు అంతచేయూ కలనామనకు కాలద్రవ్య కష్టపెట్టగా॥
 - ఏమిదోచ కపుడు నిన్ను యేను వేడగా కష్టపెట్టి దీర్చి మమ్ము కరుణబ్రోచినా॥
 - నన్నుకొని వెండిమాడి నాడుభర్తయూ అనుభవించె కష్టములను అత్తగారిచే
 - కష్టమనుచు తాను మదిని నిష్కపిడనూ ఇష్టదైవ మనుచు నిన్ను యెదను నమ్మియూ॥
 - కొలుచి కష్టములకు దాను నెనుక దీయకా జయమునొందె నీదుక్కనను జగతిభ్యాతిగా॥
 - చేరి కేత్రపులను చేయు చెడ్డతలపులూ ముందుగానె దెలిసి మాకు ముక్తియావెడనూ॥
 - పాలనంబుచేయు చెన్నకట్టుమందునా తిరుమలాంబ మొరలవిని దీర్చు కష్టమూ॥
- నారద గానము నరుల వినోదము పాడుట చూడుము పంకజ శ్రీతి॥
 - అందలం వినుటకు నర్హులు గారే నుందర గానము చూడుము నీవ్రా॥
 - మెచ్చగ నురలును మెచ్చిన గానము యిమ్ముహి నెచ్చు యెరుగని గానము॥
 - ఇంపుగ బాడును యీశుకు మెచ్చగ సాంపుక నుండును నుందర గానము॥
 - పంచమ స్వరము బాడుట చూడుము పంకజ శ్రీతుని పాటలు పాడును॥
 - కరుగును రాళ్లను కఠిన మనస్సులు కమల దళాతుని కథలను బాడును॥
 - గానము సాంపును నీనుల కింపును మోహన రూపుడో మురహరి గానము॥
 - తాళము శ్రుతితో తంబుర మీటుచు పాడెను పాటలు పాపులు యెరుగరు॥
 - ఇంతయు జెప్పుట యెరుగు నీకన ఇంతిత మెరుగును యింతిగో నీవును॥
 - వేదము తెరుగని వెలదిగో తిరుమల వేదము లిప్పుడు వేద్యున వినుమా॥
- అంబో నీకును హాతి నిచ్చెద నైకొను నీవును కుంజును నిష్కడు॥
 - నుందరి నీకును సొగసుగ హాతి అందరు చేరెయి అందము తోడుత॥
 - బాబుర కూడియు భజనలు చేయుచు వేడుట నిన్నును వేడ్కను చూడుము॥
 - నాదగు భర్తయు నీదగు పాదము పట్టెను భక్తిని పాలన జేయవె॥
 - పుట్టెన యింటను బెట్టిన కష్టము మరువను నేనిక మనసున నెప్పుడు॥
 - పాపిని నన్నున కట్టుగ గోరిన భర్తకు వచ్చెను బహువిధకష్టము॥
 - పాపులు బెట్టెడు బహువిధకష్టము దీర్చియు మమ్ముల జేర్చును చెంతకు॥
 - కష్టము బాపను కానము యెక్కరు నమ్మితి నిన్నును నను దయబ్రోవుము॥
 - బంధువు నీవని బలమును నీవని దలచితి వేమది ధైర్యము తోడుత॥
 - తిరుమల కష్టము దీర్చియు నింకను పట్టుము నందున పాలన జేయుము॥

సంస్కరణముల విజయము

అసహాయోద్యమావజయము

రామలింగారెడ్డిగారి విపరీతవ్యాఖ్యానము

22 వ తేదీని పునహాదక్కనసభలో కావల్ యం యల్. యేగా రధ్యక్షులుగ నుండ ప్రస్తుత రాజ్యాంగపరిశితుల గూర్చి శ్రీకట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు పద్యానము గావించిరి. అసహాయోద్యమము ప్రజలలో ప్రబోధము కలిగించెను. హిందూముస్లిమ్ సభ్యుల, రాజకీయాభిప్రాయము లకొలుపు కష్టముల ఎదుర్కొనియుట, వివిధభాతులకు గల భేదము లంతరించుట, మొదలగు లాభము లీయ్యుద్యమము వలన చేకూరినవి. కాని నష్టము చాలయెక్కువ కలిగినది. జాతిద్వేషము, పక్షభేదభావద్యేషమును పెచ్చుపెట్టిగిరి. మహమ్మదీయులు ఇంగ్లీషు వారి దేశమున నుండవలె నన్నచో నీదేశపుపద్ధతులనే యవలంబింప వలె ననియు లేనిచో మూటముల్లె చంక నిడుకొని ఒకప్పుడవికూడ నిక్కడనే వదలివైచి తిరిపోవలెననియు పలుకుచున్నారు. ఇద్దరు ప్రచారము మనలను జెనుకబడవేయుచున్నదిగాని ముందుకు గొని పోవుటలేదు. యంత్రములకును చేతిపనులకునుగలిగెడు సురంభము లో చేతిలోపనులు మూలబడుట నిక్కము. విపరీతముగ ఇద్దరు ప్రచారము సాగించుట జూడగా అసహాయవాదులు పురాతనయుగమున నిగ్గించు వ్హారాయని తోచుచున్నది ప్రస్తుత మనేక విషయములలో అసహాయవాదులు అంగ్లోహైందవాధికార వర్గము వారివలె నెదుర్కొనుచున్నారు. ఇదివరకు చాల కాలము ఆంగ్లోహైందవులు విచార్యించి జనులకు తగిన ప్రతినిధులుకాని దేవుమండలివారు. పార్లమెంటు కి సంస్థాపన శీదేశమునకు పనికి రావనెడివారు. అసహాయవాదులు కాననసభలో జనులకు ప్రాతినిధ్యము కలిగించినయు, పార్లమెంటుల కెల్ల తల్లిపంటిదగు బ్రిటిషు పార్లమెంటు గొడవలు కంటిదనియు, నిందించుచు ప్రతికూల యభిప్రాయములను బలపరుచుచున్నారు. సంస్కరణముల నూడబెట్టికద మని బెదరించు వారి కనాలోచితముగ నూత యొనగుచున్నారు. బహిష్కార శ్రయమును గూర్చి విచారించెను. పాతకాలాబహిష్కార మపజయ మొందెను. కొర్టుల బహిష్కారము నెక్కలేదు; గాని కొంత వరకు కాననసభలో బహిష్కారము జరిగెను. సంస్కరణము లపజయమొందెనది అసహాయవాదులు పట్టుదురు. అది నిజముగాదు. అసహాయోద్యమమే అపజయ మొందినది ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేతు మనిరి. ప్రభుత్వము స్తంభించలేదుగాని అసహాయోద్యమమే స్తంభించెను. అసహాయవాదుల కార్యక్రమము కొనసాగలేదు. కానన సభల విషయ మట్లుకాదు. వైస్రాయలును గవర్నరులును అసాధారణాధికారముల చలాయించుటచే సంస్కరణము లపజయమొందెనని పట్టెదగు సంస్కరణము లెప్పుడును ప్రజాస్వామ్యము (డిమోక్రసీ)కు స్థానింప యత్నించలేదు. సంస్కరణములలో లోపములు లేకపోలేదు కాని పూర్వమున్న స్థితికన్న సంస్కరణముల యంతరము మంచిస్థితి యేర్పడినది. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిప్పుడు ప్రజాభిప్రాయమునకు చెవియొగ్గుచున్నారు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము ఇండియా ప్రభుత్వము గాక బైట్ హాల్ ప్రభుత్వమువలెయున్నది. జాతి విభేద విచారణ సంఘు ని వేదిక మును వైసికా వసర నిర్ణయసంఘు నివేదికమును గూడ ఇండియా మంత్రి నిరాకరించుట విచారకరము. కాని యిందుచే ఇండియా ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును గల యేకాభిప్రాయము వెల్లడియగుచున్నది. వి.సి.యస్. వారుకూడ బైట్ హాల్ మంత్రులనే ఆశ్రయించుచున్నారు. వి.సి.యస్ వారి స్వార్థపరత సమర్థనీయులు కాదు. వి.సి.యస్. లో నున్న భారతీయులును, గూడ ప్రతిక్రియగా నాంగ్లోజనుల గావించవలెను. రాష్ట్రీయ కాననసభలు బాగగనే పని జేయుచున్నవి. మహానుకాననసభ చేసినపని బట్టికూడ ద్వంద్వప్రభుత్వము నిరూపయోగమనియు, సత్కర త్యాగ్యమనియు నాకుచోచుచున్నది. దీనిని తుదముట్టింప నెల్లకత్తులవారును ప్రయత్నింపవలెను. భారతార్థిక విధానము, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కాననములలో ఇండియామంత్రిజోక్యము కలిగించుకొనకుండుట, నైస్యమున భారతీయుల నెక్కువగా జేర్చకొనుట, వివేకముల నున్న భారతీయులకు సమాన హక్కుల నొసగుట యను నీ విషయములగూర్చి యాంగ్లోజన గావించవలసిన యుపన్యాసమున రెడ్డిగారు నుడివరి.

21-10-22 వ తారీఖున పునహాదక్కన పునహాదులు, గొప్ప వ్యాపారస్థులు అగు ఘట్టి అనుమప్ప, ఖాసా అల్లీసామి గారు నుమారు 2000 బీదలకు అన్నదానము చేసినారు.

అమృతాంజనండిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	రు.ఆ.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు ఆజీర్ణమునకు ...	1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి ...	1-0
3. జ్వరహరి బర్హములకు సీసా 1-కి ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు ...	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-6
7. కలరా మాత్రలు. వాంతిభేదలకు ...	0-6
8. జ్వరహరి, జ్వరకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8
9. దంతకూలహరి, పండ్లపోటుకు ...	0-8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు ...	0-6
11. గజ్జికైలము, గజ్జిచేదలకు డబ్బీ 1-కి ...	0-4
12. పశుశుభ్రతైలము, శీతపశుశుభ్రకు ...	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
14. కుష్టుతైలము, డబ్బీ 1-కి ...	0-4
15. దంతచూర్ణము, పండ్లపోటుకు ...	0-2
16. గుళికోగి మాత్రలు ...	1-0
17. గుళికోగి తైలము, పుండ్లకు ...	1-0
18. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ...	0-8
19. మోహినీతైలము వెండ్రుకలు వెరుగుటకు ...	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6
21. గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
22. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధము ...	0-8
బంగారు చేకులపుస్తకము25 రేకులు గలది 1-కి రు. 3-0-0 లు	
జెండిరేకుల పుస్తకము 1-కి రు. 1-0-0 లు	
23. పెప్పురుమెంటునూనె ...	1-4
24. చంద్రికా త్రేకనీరుది బొమ్మ 1-కి ...	2-8
25. కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు ...	1-0
26. శగకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
27. కఫహరి శీతగట్టు దగ్గులకు ...	1-0
28. కఫహరి చూర్ణము, దగ్గు, ఉబ్బసములకు...డబ్బీ 1-కి	0-8
29. నుందరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
30. శోకవేదన మాత్రలు, తలనొప్పలకు ...	0-12
31. శీతాంజనము, కంటివ్యాధులకు ...	0-4
32. జంతువాతహరి, ఎమిడికలకు ...	1-0
33. ఉబ్బసమునకు మందు ...	2-0
34. వాయుపుష్టికు మందు ...	1-0
35. విశోధనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి	0-9
36. కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి మంచివి 50-కి	0-10
37. తాంబూలమాత్రలు, పెద్దవి గువానసగనుండును 50-కి	0-8
38. నామకర్పూరము ...సీసా 1-కి	0-6
39. నేపాళ శేకపు కస్తూరి మంచిది ... రు. 1-కి	40-0
40. పంకజపువ్వు ...	8-8
41. పచ్చకర్పూరం 1-వ రకం ...	8-8
42. పచ్చకర్పూరం 2-వ రకం ...	1-0
43. గోరోజనం మంచిది ...	10-0
44. జున్ను లేక అది పచ్చికానా ...	8-8
45. మోమ్యాయి మంచిది ...	5-0
46. కొలాజిక్కు, మందరకము ...	2-8

తపోబుధిశ్రులు ప్రత్యేకము
అమృతాంజనము డి.పో. మదరాసు బొంబాయి.

లండనులో ఇండియా తరపున ప్రాకమిషనురుగా నుండుట కొక భారతీయుని నియమింపదగునని కే. సి. వియోగిగారు ఆసెన్లీయొక్క ఢిల్లీసభలో తీర్మానము నుపపాదించుట.

ఆంగ్లోరా సహాయక నైస్యము శేర్పూరి వలెనని 21 వ తేదీని సిమ్లాలో జరిగిన బహిర్భూతసభలో నెల్లరచే సంగీకరింపబడెను. ఆ నేతలగు మహమ్మదీయులు, నైస్యములో చేరక మనిరి.

అనంతపురంజిల్లా 5-వ కోఆపరేటివ్ సభ 29 తేదీని ఉదయం 8 గంటలకు అనంతపురం పీస్ మిమోరయల్ హాలులో ప్రారంభమగును ఏ. రంగనాథం మొదలగు యం. యల్. సి. గారు అధ్యక్షతనహింతురు.

తెనాలి శ్రీరామవిలాస సభవారు
బె జ వా డ లో
26-10-22 గురువారము
శ్రీకృష్ణరాయవారము
ప్రదర్శింతురు

వజ్ర బాబురావు,
ఆంధ్ర మేనేజరు.

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం అక్టోబరు నెల 24-వ మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య కార్యములు	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	అక్టోబరు 1-వ తేదీ నుండి	అక్టోబరు 1-వ తేదీ నుండి
నిర్భయ పూజ
బోర్డు పేజీ
వీక్షకుల వీక్షణము
గోపాలపురం	90.2	68.5	...	2.05	4.42
కోరాపుట్	79.7	53.8	...	2.76	0.89
కళ్యాణపురము	84.2	71.4	...	2.78	2.01
కాకినాడ	84.6	70.1	...	2.76	3.01
మచిలీపట్నము	87.3	72.2	...	10.80	4.69
గుంటూరు	91.7	69.1	...	1.51	3.10
కర్నూలు	92.2	68.9	...	2.02	0.66
బళ్లారి	87.7	67.8	...	5.89	2.11
అనంతపురం	89.8	69.8	...	3.87	1.85
కడప	90.7	71.0	...	1.68	2.15
నెల్లూరు	87.0	72.3	...	5.13	0.50
మద్రాసు	82.3	72.2	0.01	5.47	2.27
కడపూరు	79.9	73.6	0.54	5.59	2.87
నల్లూరు	88.6	67.0	...	4.61	0.29
శేలం	88.6	67.7	...	7.11	1.56
కోయంబూరు	81.9	68.1	...	5.48	0.54
తిరుమకూర్తి	87.4	78.1	0.09	7.61	1.85
కామవట్నము	80.1	74.2	0.65	6.15	0.43
పుదుచ్చోరి	84.9	78.2	0.02	2.42	2.67
మధురై	87.1	72.6	0.25	7.22	1.23
చాంబర్	88.8	77.6	0.18	2.60	4.56
తిరునల్వేరి	2.28	6.67	0.96
తిరువేంకట	83.0	75.8	...	4.84	3.75
కోచ్చిర్	87.7	74.7	...	8.07	2.26
కాళికట్టు	87.8	74.3	0.04	27.1	5.73
మంగళూరు	87.7	74.0	0.18	2.98	3.04
తెంగుకూరు	78.6	62.7	...	11.52	6.33
కాన్యామ్	78.6	64.8	0.85	7.31	1.28
మిర్యాలగూడ	77.2	60.9	0.20	2.48	4.62
కైమాడ	89.8	71.1	...	5.50	3.44
మైదాపూర్	84.8	62.1	...	2.74	0.84
కార్వారీ	92.8	75.0	...	0.99	3.83
కర్నూరి	95.9	72.3	...	0.84	...
జాంబూ	90.4	75.4	...	0.61	0.98
మోలూపూరు	96.9	66.0	...	0.51	...
కొడైకనూరు	83.9	50.3	0.90	11.70	3.58
తిరువనంతపురం	64.6	50.5	0.19	4.43	2.62
కోళికో
క్రిలింగుతి
తిరువార్కణ్

సర్వము దక్కదులు మేఘసంచలము కొలది. గాలి యందలి తేలిక తగ్గి నది. కర్నూరుకు సుదృఢావృష్టిములును మధ్య మ మేఘసంచలము గాలి. కర్నూరుకు నున తడికలిగి సుదృఢావృష్టిములును తడిలేక యున్నది. తిరువనంతపురం 2 1/2 అంగుళములవాన కురిసినది. మైసూరుకు నున మేఘసంచలము కలిగి వానలు సాధారణముగా రాలినవి.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్యం.
వాతావరణ కార్యక్రమం.

చెన్నపురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 24-వ తేదీ మంగళవారము.

(1) ధాన్యములు

కనియలు	కా 1-3	రు 55	మొదలు 68	కలకు
బియ్యము	బస్తా	మొదలు	వరకు.	
మనుమ తెనాలి	కా 45	గల	రు 18.0-0	14.0-0
నెల్లూరు	కా 15.8-0	16.0-0		
డిబ్బి	కా 15.8-0	16.0-0		
రామలూ	రు. 154	బస్తా 1-3	కా 9.8-0	10.0-0
మత్తలూ	కా 20.0-0	21.0-0		

(2) వజ్ర ధాన్యములు

కనియలు	బస్తా 1-3	రు 135	రు 18.0-0	15.0-0
నెల్లూరు	కా 13.8-0	14.0-0		
నెల్లూరు	కా 14.8-0	15.8-0		
మినుములు	కా 15.0-0	17.0-0		
కలకులు	కా 9.8-0	11.0-0		

(3) నూనె వస్తువులు

మత్తలూ నూనె	కా 1-3	రు 150.0-0	15.0-0
నెయ్యి	రు 1-3	రు 18.0-0	28.0-0
కొండాపురం నూనె	కా 1-3	రు 58.0-0	59.0-0
యిల్లెప్రదేశము	కా 1-3	రు 54.0-0	56.0-0
నెల్లూరు నూనె	కా 1-3	రు 125	మినుములు 120
అనంతపురం నూనె	కా 1-3	రు 118.0-0	119.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామకము	కా 1-3	రు 140
మారకము	రు 100.0-0	104.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	కా 1-3	రు 98.0-0 108.0-0
గుంటూరు పొయకట్టు నీలిమందు	మనుగు 1-3	రు 50, 55
కాళివాస్త్ర పొయకట్టు	రు 70, 75	
బెల్లము	కా 1-3	రు 48.0-0 52.8-0
చింతపండు పాకలి	కా 1-3	రు 35.0-0 48.0-0
కా 1-3	రు 61.0-0	70.0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు	కా 1-3	రు 87.0-0 87.8-0
చదరం	రు 88.0-0	89.0-0
రథండు	రు 89.0-0	40.0-0

(6) లోహములు

మండి 100 తులం	రు 98.0-0
బంగారము, తులం 1-3	రు 26.10.0
కవరం 1-3	రు 17.2.9
ఇత్తడి కా 13	రు 814.0-0 815.0-0
కా 1-3	రు 845.0-0 846.0-0
అస్కా చెక్కర కా 1-3	రు 48.8-0 48.12-0

(7) రంగులు

సింహామర్మ 20 డిగ్రీలు అంతకు పైన	రు 89.0-0
డిబ్బా 16 డిబ్బా	రు 75.0-0
అవు క్రెడ్డు 20 డిగ్రీలు	రు 90.0-0
డిబ్బా 16 డిగ్రీలు	రు 75.0-0

తెనాలి కాలికో బెండు

సివిల్ ప్రాజెక్టు కోడ్	5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాజెక్టు కోడ్	6 0 0
ఇండియన్ పీసల్ కోడ్	3 0 0
శతకరత్నావళి (గ్రేడ్)	2 0 0
నేపన, నుమతి, భాస్కర, సత్యవతి, సురాభాంజేశ్వర, జగన్నాథక, కవిచంద్ర, దాశరథి, వరసింహ, మానస, బోధ, శ్రీరామ్, వృషభ, కృష్ణ, భద్రాద్రిరామశతకములు, గణికాగ్రంథప్రవర్తనకారావళి, పాపవిన్నాస, పాపాభ్యాసము, కిజ్జివిందము, హనుమత్సేవనిశేతి, హనుమదండకము, విడిగా 0 2 0	
శృంగారరత్న, శబుగోపాల, రామలింగేశ, కాళహస్తిలింగశతకములు విడిగా 0 3 0	
విక్రీయోడిపో, మెలూపూరు - మదరాసు	

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.	
మారకము.	
కాంకి తెల్లగాడిత ట్రాన్సువర్	15 9/16 పెన్నీలు
కాంకిడిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 19/32 పెన్నీలు
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 11/16 పెన్నీలు
కాంకి కొనుగోలు రేటు	
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు	15 27/32 పెన్నీలు
అరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు	16 పెన్నీలు
కలకత్తా మార్కెటు	
మారకము	
కలకత్తా అక్టోబరు 28 సోమవారము	
కాంతకంతి మారకము	15 5/8 పె
డిమాండు బిల్లులు	19 21/32 పె
గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీలు	
6 0/0 ఋణపత్రములు 1926	రు. 100/9
6 0/0 " 1932	రు. 100/12
6 0/0 యు. పి. కాండులు 1926/41	రు. 98/8
బొంబాయి - మార్కెటు.	
బొంబాయి, 28 సోమవారము	
ఇంగ్లీషు బార్ నోల్డు.	రు. 27/2/0
తత్వం నైసలా మింటుగోల్డు.	రు. 26/13/6
నవంబరు తీర్మానము.	రు. 26/13/6
(డిసెంబరు) తీర్మానము.	రు. 26/14/6
తత్వం నైసలా బార్ నోడి.	రు. 89/3/0
నవంబరు తీర్మానము	రు. 89/3/0
డిసెంబరు తీర్మానము	రు. 89/2/0
మారకము	
బ్యాంకుతంతిమారకము	15 5/8 పె
డిమాండు బిల్లు	15 5/8 పె
బి. సి. టి. టి.	15 19/32 పె
బి. సి. డి. డి.	15 5/8 పె

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకం	0-6-0
తెనాలి తెలిసినవారికి హిందీ నేర్పుకొనుటకు	
వీలయిన సులభ శయిలిన వ్రాయబడినవి.	
తపాల భర్తు ప్రత్యేకము.	
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము	
తపాలపెట్టె 212,	మద్రాసు.

నత్య వత్స పాఖ్యానము

తేక	
భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము	
ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్య. ఇందు శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది. కవిత్వము కమరసవంతమై ముద్దులుముట గల్గుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన బాతకుల కొక పద్యమేని పదల మది ఇనిండు. ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుభర్తు ప్రత్యేకము.	
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,	
7, తిరువెట్టి పేట, మదరాసు	

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0	
ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటవలన చిగుళ్ళనుండి రక్తము విస్రవకుండును. నోట దుర్గంధములేక యుండును. అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు	

వృత్తాంతలేఖలు

విజయనగరం

(ఒక విలేఖరి నుండి)

శ్రీశ్రీ మహారాజావారి పట్టాభిషేకార్చన సంబంధమున కాలేజీ ప్రిన్సిపల్ గారగు మ. రా. శ్రీ వీరవారి నడిసినాము పంతులుగారు రాజమండ్రిలోగా నెన్నుకొనబడిరి. పిమ్మట ఆ ప్రిన్సిపల్ పదవికి హక్కుదార్లు మరలొనరున్న కాలేజీ ప్రొఫెసర్లు తమ హక్కుకారణమున వివరించుచు దిర ఖాన్దులు పంపుచుండి. మ. రా. శ్రీ కాళ్ళపూరి జానకిరామయ్య పంతులుగారిని ప్రిన్సిపల్ గా నిర్ణయించి శ్రీరాజమండ్రి లెంత యు క్లాసునీయులైరి

జానకిరామయ్యపంతులుగారు విద్యాశాఖలో రూపరమి ఇమిడిన పంతులకత్తెరముల యనుభవము గలవారు. దరఖాస్తు దారులలో ఇంకొక నుభవమున్నవా రెవ్వరును లేక. కాని విక కేసంబు వి. ఎ. యల్ కే. మూత్రమే యగుటచేత, తక్కిన ప్రొఫెసర్లు ఖా శాంతికి ఈ నియామకము అసంతృప్తి కలిగించినట్లు క్రి

రాజమహేంద్రవరము

(ఒక విలేఖరి నుండి)

రాజమహేంద్రవరమున గొప్ప ఆహార కొన్ని దినముల క్రిందట కచ్చి చేరెను. దాని నత్యంత భక్తి యుక్తముగ పర్యవేక్షించుచుండిరి. తదితరదినములలోగాని ఎక్కడు గల వూరించుచుండిరి. దాని దిక్కులేజో విరాజితి జేపూర్ణములు, అత్యంత మందర విగ్రహములు; దాని క్షృంగార క్షృంగములును ఉన్నతములు మేటికైన కళల రలును, సహజసౌఖ్యకాంతమును ఎక్కడు కొనియాడదగి యున్నది. అట్టి యువభార్యను నెచ్చటనేని యుండదని మా యభిప్రాయము. అంతగంభీరమై యుండినా, పక్షిమంజు దానిపొట్టుకొండ; దూర కార్జునున పడినా కన్నక, పాడుక, రంక వేయక మహాకాంత యాత్మమైన మాపుతో అటులనే నిలువించును. ప్రతి అంగడికడకు వచ్చి కొట్టుకొట్టుకునచ్చి ఆగుచుండును. దీనికేదయిన పెట్టెడివారు పెట్టుచును లేనివారు కొందఱు నీళ్ళను చిలకరించినో మరల నచ్చట నుండక వెదలి పోవుట. అంతకాలమైనది. మరలకాపాస్తీ యైనదని వ్రాయుటకు చింతవోడదు. ఈనరకు జబ్బుచేసినాడు, వెలిగినో జాగ్రత్తగాను కన్నకడి నివాసజేసి దాని భార్యపంతులు లేనియుంచెరి. మరల శిక్షాబుద్ధితో కావంత వొందినది. కాని సాధ మా డాక్టరుగానుకట్టపడి చికిత్సగానించిన లాభము లేక పోయినది. ఇటుండ మాపుకట్టించుచున్నాము చెందువేల యాధ్యములకడ విరాళముల నొసగిరి పుష్కలగిరి తీరమునగాని శ్రీ మార్కండేయాలను సమీపమునగాని కానికి మంటప కేంద్రము చేయుదురు. మంటప మత్స్యకేతు:దరముగ కట్టించుటకు వారు సదుమకట్టుకొని యున్నాడు. నాటి శివ యమునందీ సామగ్రిలనువరకు వాల యావన కృద్ధ శ్రీపురుషాను లెండోపకల్పించునని వచ్చి వందల పసపు కుండలుల నుడిచియు కావంతములై వెచ్చి యున్నది. ఈకాణము లన్నియు మూలముడై ఎప్పుడైన కట్టివేయని మూలగాయల మార్కట్టు నైతము మూలముడెను.

పొన్నూరు

(ఒక విలేఖరి నుండి)

కాలభావము
ఆక్టోబరు 22:—కర్నూలు ఇప్పటికప్పుడు పొరంభించు పున్నుని. చాలసంత వర్షములు లేవు.
యూనియన్
రికటి కత్తెపు వన్నుల దిగుబాటు ఇప్పుడు కుములు చేయుచున్నాడు. జేకమెన్ గార్లపై జిల్లా కలెక్టరువారికి గ్రామస్థులు ఆర్థి పంపుకోగా అందమోద రంగులు నలు కలెక్టరు దొరవారు విచారించబోయి. ఎన్నికలు అక్కనువని యుగోర్లులో చేరుమెన్ గారిమీద జావా లేనిదెనది.
గవర్న మెంటు-పంచాయితీ
గవర్న మెంటువారిచే ఏర్పాటుపబడిన పంచాయితీవారు ఇప్పుడిప్పుడు పనిని పారంభించుచున్నారట.

గ్రామసంఘము

కాంగ్రెసు గ్రామసంఘమువారు క్రితవేల 18 వ తేది కాంగ్రి నిర్బంధ దినమున ఇంటింటికీ భిక్షువు బజలుజేరి భిక్షును వసూలు చేయుచున్నారు. కనుబుధనమును నిర్బంధకార్యక్రమ మున ముపయోగించెదరు.

సెప్టెంబరు 18 తేది వసూలు 22-12-0.
అక్టోబరు 18 తేది వసూలు 13-7-1.
16 మా. విద్యుం, 7 మా. కడ్డు.
(యూ. 18 తేది వసూలు డబ్బుగా ఆంధ్రభాషా కళాశాలకు దూహాయికి 0.2-0 చొప్పున పంపెదరు.

ధర్మ సత్రములు

1. శ్రీ భావనారాయణస్వామివారి ధర్మసత్రము 2. శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మసత్రము 3. ఆవ్వార బురగ్య గారి ధర్మములు గలవు. శ్రీకర్మ మెంటువారు పోస్టల్, రైల్వే, హాస్పిటల్, డిపార్టుమెంటుల ఉద్యోగులకు వసతి గృహముల నొసంగిరి కాని రివిన్యూ డిపార్టుమెంటులో మేజ స్ట్రీటు రివెన్యూ యిన్స్పెక్టరు వార్లకు వసతి గృహముల నొసంగరైరి. ఆ కొరతను ఈ సులాలయాధికారులు తీర్పు చున్నందులకు శంకులు.

విశాఖపట్టణము

(ఒక విలేఖరి నుండి)

కాంగ్రెసు ప్రకారము
ఆక్టోబరు 19:—ఈ వారమున శ్రీ యు క్త మార్కెట్ల రామచంద్ర కాశ్మీగారు కణితి ఫిర్యాలోని కొన్ని గ్రామము లకు పోయి నిరుడు తీసివేసికొనుటకు చేసిన కల్లుపాక తిరిగి పొందిపంపడకుండ నుండుటకై ప్రయత్నములు చేసిరి. ఆ పాక అదాము సంవత్సరమునకు రూ 5000 తాటిచెట్లు, ఈత చెట్లు, గీతకు ఈమకుండ చేయు ప్రయత్నములు జూడ తేజువలసి యున్నది.

గాంధీదినము

ఈ సందర్భమున పురపంచరమున సభ జరిగెను. శ్రీయుర విన్నకోట నగన్నాధ పుత్తగారు సహాయనిరాకరణము యొక్క జయోపనయముల సూర్య ముచ్చటించుచు కాంతము చునను పొందిన విజయములలో ఆకాలీన సత్యాగ్రహము మొదలగు వానిని వివరించిరి. పర దాష్ట్యముల యందలి కాంతి కాంక్షను వ్యక్తచేయుగలిగిరి. కాని దేశములోని వర్తకుల జగజలన తమ మేలు తాము ప్రజలు గుర్తెటుగ పోవుటచేతను దౌర్గమ్యము తగినంత ఫలితము సృజిత మకృపాన నిష్కర్మమున గలుగ లేదనిన్ని వివరించిరి.

ప్రజలకు మార్కెట్ల రామచంద్ర కాశ్మీ గారు ఫలముతో నిమిత్తము లేనన్ని చరిత్రకృత్యము ప్రకారము చేయబడుచు నిధియుని చెప్పిరి. ఆధికారులందరిలోను ముఖ్యముగా జిల్లా అధికారుల లోను మున్ముఖ పీఠానికి ఆసహాయాధ్యయముతో సంబంధము గలవానిగా తలచుచు విచారకరము మునీంద్రి ఏర్పడినది. వారు ఇంత కాలమునైనను జౌరస్యకాహిన్యవిధానముయొక్క స్వరూ పము తెలిసికొన లేకుండుట విచారకరము. శ్రీయుర అల్లూరి నీతారామరాజు నిజముగా ఈ పీఠానినాడుటచే అయినా జేకాభిమానము త జ్ఞు క జౌరస్యమును కొల్పవాడును అయినా కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులుగా చేరక పోవుటచేతను దౌర్జన్యహితముగా నుండిపోవుటచేతను సహాయనిరాకరణ ముతో సంబంధములేనా దని జిల్లాసంఘము పక్షమున నొక్కి చెప్పిరి.

రౌత్రి చుహాతుని పటము గవర్నమెంటు భారతమాత పటమును నాయకులచి క్రమముతో ప్రభవతెట్టి పాంచాల పరాధన వేషములతోను, గండి భుజులతోను పునీతుల ఊరేగించిరి. దానినివ ముమై శ్రీయుర కుండకాపుగారును యువకులను చాలాశ్రమపడి పరచేసిరి. ఊరేగింపు ౧ గంట మాత్రమ జరిగెను.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెలగొగ్గమునకు మలయచందనము కన్పించును. పినికారితో పని లేకు ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల గు గ రో గ ము ను మూడు పూటలతో మున్నును. శ్రీలంకుమత్, వ్యాధులకు మూడ ఇది రాజోమధము (1251) డబ్బీ 1:1 వెల 2.4.6.
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

ఆంధ్ర శ్రీభాష్యము

శ్రీరామానుజాలవారి బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముకు సరియైన చక్కని తెనుగున

కాంగ్రెస్, వేదాంతర్షి, వేదాంతర్షి, వేదాంత వాచస్పతి శ్రీమాకో. కంవాడై. శ్రీరాచార్యులవారిచే రచియింపబడినది.

మొదటివాల్యము (ప్రథమాధ్యాయంతము) 8-0-0.
రెండవ వాల్యము (ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థాధ్యాయములు) 8-0-0.

తెలిగించిన పద్ధతి:—ప్రతి బ్రహ్మసూత్రమునకును శ్రీ రామానుజ భాష్యాసారము ప్రతిపదార్థము తాత్పర్యము (తెనుగున) శ్రీభాష్యము (ఇందు ఇంకా సమాధాన సంకేతము పూర్వపక్ష సిద్ధాంతములు మొదలగువి ప్రత్యేకముగ జూపింపబడినవి.) అచ్చటచ్చట ప్రతిపదకాక యందలి విశేషాంతములు నీయబడినవి. భువూర్వ పక్ష భువసిద్ధాంత మహాపూర్వపక్ష మహాసిద్ధాంతముల యందలి వాద ప్రతివాదము లన్నియును చదువరులకు వేదాంత విచారమునం దభిరుచిని గలుగజేయు రితిని యుత్తర ప్రత్యుత్తర రూపముగ గలబలపర బడినది.
శ్రీరామానుజై జియ్యోగ స్వామివారును, మైసూరు నందుండు పరకాల జతము జియ్యోగ స్వామివారును, శ్రీరంగము శ్రీరంగ నారాయణ మతము జియ్యోగ స్వామివారును ఈ గ్రంథమును భగవద్రామానుజ విరచిత శ్రీభాష్యమునకు సరియైనదియ, సుబోధులగు తెనుగున గాను తెలుపుచు సంగీకార పత్రికలను కృపచేసిరి. (859)

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షరశాల,
88 ఏడుభావలపేడి, మద్రాస్.

(878) "కాంతామదహరణి"

అనుయాయుని జైర కాశ్మీరప్రకారము కియారయని, ఇల్లాయపుష్పికి దివ్యమైన లేవ్యము. దీనిని నీవించుటకే, నిష్కర్మ, లేవనక క్రితమండుట, స్వప్నమయ స్థలము, చికిత్సా కీర్తిస్థలము, కాట్లచేతుల లాగుట, పోగొట్టి నిర్వహణ నుఖము నిచ్చును. నిగ్ధమాయు యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని నీవించి స్వర్గముఖములను పొందును. పథ్యములేదు. శరీరకృతి చూచిన మీకే తెలియును. వెల 1 కర్పా 4-0-0
ఆంధ్రప్రదేశ్ వారువరులకు రూ. 8-0-0 మాత్రమే.
జామరమందు:— శేత కామర, గజవర్మము, కామరకు 6 అజ్జాలు తపాలాపట్టు పంపిన ఉచితము.
అమోఘము
వి రెడ్డి అంతు కంపెనీ, గోపాలపురం,
8888 కాత్తెపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

ఎస్. మోహిదీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ అందుకో
ఫర్షి చర్ మేకర్లు, సర్పారావుపేట
క్రాంతిపాపు మేలైన గృహహావరణములు
ధరలు సరసము, ఒకసారి ఆర్జునునుపంపి
వరీక్షించుకోలేదము

అక్షపచ్చ క్యాన్ వాను వేయబడిన క్యాంపుములము	(1-కి ధర రు 14/-
సాధారణ క్యాన్ వాను వేయబడినది	1-కి ధర రు 12/-
సంచయమునకు గింకంది	1-కి ధర రు 1/-
పరచాలు, కోడులు, దారము	1-కి ధర రు 1 3/4/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపు రుజీ కర్చి	1-కి ధర రు 7/-
చాకిరలక	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపుకర్చి ఇనుప ఆర	ముతో 1-కి ధర రు 4/-
క్యాంపుకర్చిఆరమునైపుండా	1-కి ధర రు 3 3/4/-
క్యాంపు ఇనుపములు	1-కి ధర రు 2 3/4/-
క్యాంపు ఇనుపబొట్టిగుమేజా	1-కి ధర రు 2/-
క్యాంపుకర్చి	1-కి ధర రు 4/-
పూట (రాకంకు) కర్చి	1-కి ధర రు 6/-

గంధర్వకళ

నిర్వృద్ధికి వేరు పొందినది
ఇది గంధర్వులచే కవివ్రేట్టుబడినది. గంధర్వులచే వ్రాడబడినది. గంధర్వులచే మానవుల కనుగొనింపబడినది. కావుననే దీనికి గంధర్వకళ అని పేరు. ఆమోఘము. గలుగని దినముల మందు. ధన 4—0—0 లా మాత్రమే.
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

వెంట్రుకలే ఆందమా.

కాలిపోమండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు మెత్తుకో ఈ కాలిపోమండనే త్వరపడుము.
ఈ నీలవర్ణపు మెత్తుకొకటి నెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పొడవవుతును.
అంతవరకు రావలసినది.

కామినీయా నూనెను

నాడుల మొదలగా వేట్టును.

ఇది విషవర్ణపు రేయబడినది.

వెంట్రుకల కష్ట రోగ మొత్తము, రోగ మందొక్క మున్నగు,
యెరికి నివృత్తికరము.

వెంట్రుకలు విట్టుట గాని, గిట్టుట గాని యందును.

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తినవలెనని గర్భి వట్టు
కతి నుండి మెరయెను.

ఈ రోగాననే దీనిని పరిశీలించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు మెత్తియగునో కనిపెట్టుదు.

కామినీయా కెలెనానె నిన్ను కర్మోస్కోప్సునిగ జేయును.

కల అండ్ 1-కి 2-కి మాపాయి. 2. 2. చార్జీలు (కస్టోమర్సు).

అన్ని వోల్టేజీలకు ఈ క్రెంట్ లెవలదీసినది (కాకరము
ఇకలించుచుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యము. రెండవది మున్నగు, 2-కి అండ్
కాకరము నూతన పోరము, కేవలము.

పోలు ఈ కెలెనానె:-

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ లిమిటెడ్

కెమికలు కంపెనీ,

(126) 155 కామ్యూనిటీ, బొంబాయి.

మీద ముద్రాపక ప్రకారము, లేక అర్థవంతముగా వ్రాసినప్పుడు
"కామినీ డిల్ బహా" కు వ్రాయుము.
ఇది విశేషముగా వ్రాయవలసింది. అత్యంతమైన నుభవముగలది.
1. కామినీ అండ్ 1-కి 2-కి మాపాయి. 2. 2. చార్జీలు (కస్టోమర్సు).
2. కామినీ అండ్ 1-కి 2-కి మాపాయి. 2. 2. చార్జీలు (కస్టోమర్సు).
కామినీ డిల్ బహా కేవలముగా వ్రాసినది చట్టపరమముగా
కామినీ డిల్ బహా కేవలముగా వ్రాసినది చట్టపరమముగా.

అమృతాంజనము

నాయువునొప్పలకు వజ్రాయుధము

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పలకు సంజీవివంటిది

కంచభాష చిత్రమా చిత్రానిన మోసముగలుగుదు

తలనొప్పల మాన్పును,

నాయువుపోట్ల బాపును,

పార్శ్వపురోక్షాల బాకకొలును,

పోట్లపోగొట్టును.

బెణకుల భేదించును

వాపుల చూపుమాపును

దగ్గును తగ్గించును

కురదను తొలగించును

అమృతాంజనము

బంటి లలనొప్పికి వరప్రసాదము

తేలుబాధను తీసివేయును

వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జి చాల మంచిమందులో తయారు చేయబడి
అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రుచిని చూచుచును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

కొద్దిపోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము
స్రవించుచుండును. నోటి దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహనీ తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రయము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీ డర్లు, ఉద్యోగిగ్రంథులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర
విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రావణ్య కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక, మదరాసు.

వెలులభము.

ఫల మధికము.

వెలులలో గొప్పమేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్లు సర్వేశం తాలూకు మేడ.
రూ 16,500 లకు లాటరీ.
చీట్ 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

కన్యలారా! (189)
కన్యజన్మము, వివాహ మెట్లుబాగులాని విశ్వనిజము
నెం 135 రు కలిగినవారికిని నెం 135 రు కలిగినవారికిని
గానీదను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగును, ఫలము మో లాటరీ
మాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంటికివలె చాలా చీట్లు
విక్రయించబడినవి. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నవి. చీట్లు
భూ ప్రాణులున్నవి. లాటరీ చీట్లు యాత్రుభూ ర్మయన నెం 5
లాటరీ కలికే కేరి పులికలలో ప్రవేశపరచి యెలూరిపట్టణ
యలో మరాఠా సునుమ్యల యెగుట లాటరీ నేనుబడినది.
మీక ప్రతివారును వారి వారి అభిప్రాయము నిర్ణయించుకొనుట
కది మంచిరేయినది. త్వరపడుము. తరుణము మించిపోయి
కలిగినవారి కక్కాత్రపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీట్ల విక్రయ
దూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా భూప్రభులను కలిగియున్నవారు, విశం
యలను భూప్రభులను భూప్రభులను ప. వి జనాలు తెప్పించి
భూప్రభులను. ఈ చీట్లవల్ల కుమారుల జన్మము కన్యజన్మ
యెలూరి వెంట్రుకలో కో జల రేడియే భ్యాగిలో నుంచుచును.
2. ప్రతిగ్రామమునందును మంచి యేజంట్లు గాదు
యెను. మంచి కలిగినవారు ఇయ్యబడినవి. విశవముల కోదాన
జనాలుకు టపాల విశ్వలో యాగింది సంతకము నేనివారికి
(వారిగాని, కన్యలనుగా కలిగి గాని కలిగినవారు వచ్చును.
చీట్లు కావలసినవారు, తన ఆద్రష్ట్యము కన్యజన్మ
వారియల చీట్ల 1-కి రు 5 ల చొ॥ భూప్రభులను భూప్రభులను
యెడల, అందరి నెం 5 ల చీట్లు టపాలలో పంపించుచును.
లాటరీ చీట్లు వి. పి లో పంపబడును.
వెలుల
కన్యజన్మ.
1-1-1922.
మూటూరి సర్వేశం,
ఈ కన్యజన్మము.

ముఖ్యగవనిపు
1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పుబడినవి.
The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము సనుసరించి మిక్కిలి
సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిమ్మనట్లును
ఆయుర్వేద బోషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంసారు
పతీకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.
ప్రై కనిన విలాసమునకు ప్రాసినచో
ధరల పట్టి పంపబడును.
జాండూ పర్వస్యూటికల్
వర్కు
ఆయుర్వేద సూషధముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇంజనీరింగ్ ప్రెసింసు కంపెనీ,
పోర్ వింట్టు: కాకినాడ.
కత్తికట్టలు - చాకులు
కప్పు తాళములు.
ఆంధ్రసాధనలచే చేయబడినవి. ప్రాత్యహింపుడు.
వంటనే ధరల కట్టలలాగున ప్రాయము.
వి. మెంకేశ్వర్లు అండ్ కో
బొమ్మ అండ్ లాకో కేవలము etc.
వెల్దాపురం. (గోదావరికట్ట)
మిక్కిలినది అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" వెల్దాపురం.